

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniach 20-21 listopada 2015 r. na kierunku pielęgniarstwo prowadzonym w ramach obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych na Wydziale Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Położnictwa Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Pączek, członek PKA

członkowie:

1. dr n. med. Grażyna Franek, ekspert PKA
2. dr n. med. Mariola Głowacka, ekspert PKA
3. mgr Edyta Lasota-Belżek, ekspert ds. wewnętrznych systemu zapewnienia jakości PKA
4. mgr Marcin Napierała, ekspert ds. pracodawców
5. Dawid Knara, ekspert studencki

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku „pielęgniarstwo” prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. W wyniku poprzedniej oceny programowej przeprowadzonej w 2010 r. Uczelnia otrzymała ocenę pozytywną dla studiów pierwszego i drugiego stopnia z terminem przeprowadzenia następnej oceny w roku akademickim 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz kolejny.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW
STUDIÓW
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			X		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

W odpowiedzi na raport, Uczelnia ustosunkowała się do zawartych w nim uwag.

Najważniejsze dotyczyły kadry prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku, na poziomie studiów I stopnia. Uczelnia zapewnia, że dołoży starań, aby zajęcia praktyczne były prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki/położnej i zgodnie z posiadaną specjalizacją, dlatego zmieniono ocenę kryterium nr 2 ze "znacząco" na „w pełni”. Jednak Prezydium PKA zaleca dostosowanie od 01 10 2016r. obsady zajęć do warunków określonych w standardach kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo, studia I stopnia (załącznik nr 4 do rozporządzenia MNiSW z dnia 9 maja 2012, Dz. U. 2012, poz. 631), tj. powierzenie prowadzenia zajęć z przedmiotów: Pielęgniarstwo psychiatryczne, Promocja zdrowia, Podstawowa opieka zdrowotna i Pielęgniarstwo neurologiczne oraz zajęć praktycznych z zakresu podstaw pielęgniarstwa i pielęgniarstwa specjalistycznego „...nauczycielom akademickim posiadającym prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową zgodną z nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami” i przedstawienie PKA stosownych informacji w tej kwestii do dnia 15 10 2016r.

Uczelnia deklaruje także, że jest w trakcie wdrażania procedur uregulowania spraw związanych z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej oraz uprawnieniami do świadczenia usług medycznych podczas wykonywania funkcji nauczyciela akademickiego w trakcie zajęć praktycznych realizowanych w jednostkach ochrony zdrowia „przy łóżku pacjenta”.

W przypadku pozostałych uwag, Uczelnia deklaruje wprowadzenie rozwiązań sugerowanych przez ZO. Z uwagi na fakt, że wszystkie kryteria, poza dotyczącym kadry realizującej zajęcia na ocenianym kierunku, uzyskały ocenę „w pełni”, ZO przyjmuje do wiadomości deklarację Uczelni.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena kryterium 1 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 1

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest zgodna z misją i strategią UM w Łodzi oraz WNoZ, a także uwzględnia założenia polityki jakości kształcenia.

Plany rozwoju kierunku uwzględniają zmiany dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej i są zorientowane na potrzeby studentów oraz rynku pracy.

Kierunek studiów został prawidłowo przyporządkowany do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i nauk o kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz dyscypliny medycyna i biologia medyczna.

Program studiów na ocenianym kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, są zgodne z warunkami opisanymi w standardach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Program studiów (w tym: treści kształcenia, stosowane metody dydaktyczne oraz metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia) są spójne z efektami kształcenia określonymi w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo. Moduły kształcenia/przedmioty w ramach programu studiów i planu studiów na ocenianym kierunku są wyodrębnione prawidłowo oraz został prawidłowo określony ich wymiar godzinowy, a także ich sekwencja w planie studiów. Uczelnia umożliwia indywidualizację programu studiów dla studentów wybitnie uzdolnionych oraz adaptację procesu kształcenia do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Realizowany program kształcenia umożliwia osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia, a także uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta oraz spełnienie wymagań określonych w standardach kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Prawidłowość doboru treści kształcenia, form zajęć dydaktycznych umożliwia osiągnięcie efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów/modułów. Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody kształcenia tworzą spójną całość.

Informacje o wymaganiach stawianych kandydatom na studia na ocenianym kierunku i kryteriach uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym są ogólnie dostępne, kompletne, zrozumiałe i zgodne z potrzebami kandydatów. Zasady i procedura rekrutacji oraz kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym zapewniają równe szanse dla kandydatów w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku, zarówno na studia I, jak i II stopnia. Wymagania stawiane kandydatom na studia II stopnia i kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym są powiązane z obszarem kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek a także z dziedzinami nauki, wskazanymi jako te, do których odnoszą się efekty kształcenia określone w standardach kształcenia dla ocenianego kierunku oraz efektami kształcenia określonymi dla tego kierunku. Kryteria uwzględniane w postępowaniu kwalifikacyjnym na studia II stopnia są powiązane z zapewnieniem doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności (tylko i wyłącznie absolwenci studiów I stopnia) na poziomie niezbędnym do osiągnięcia w procesie kształcenia efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku.

W Uczelni, na ocenianym kierunku studiów istnieje możliwość sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów kształcenia, zarówno w trakcie realizacji programu (zarówno na zajęciach teoretycznych, jak i podczas kształcenia praktycznego), jak i na jego zakończenie – podczas egzaminu dyplomowego, w odniesieniu do całego programu kształcenia. Uczelnia stosuje metody weryfikacji efektów kształcenia pozwalające na ocenę stopnia realizacji wszystkich efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Weryfikacji założonych efektów kształcenia dokonują nauczyciele zgodnie z posiadanymi kompetencjami do realizacji danych przedmiotów, nie tylko w ramach zajęć praktycznych, ale również w ramach kształcenia

praktycznego.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 1: brak zaleceń.

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

Strategia Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na lata 2015-2020 została przyjęta uchwałą Senatu Uczelni nr 367/2015 z dnia 29 stycznia 2015 r. i jest spójna ze Statutem Uczelni oraz z krajowymi i regionalnymi dokumentami strategicznymi, a także z misją Uczelni.

Strategia jest realizowana w 4 obszarach strategicznych: Kształcenie, Nauka i działalność B+R, Współpraca na rzecz budowania systemu ochrony zdrowia, Zarządzanie i rozwój administracyjny. W każdym z obszarów sformułowano cele strategiczne, które służą realizacji założeń wizji i misji Uczelni. Do każdego celu strategicznego określono cele operacyjne i działania służące realizacji tych celów. **Strategia Wydziału Nauk o Zdrowiu została opracowana w oparciu o obszary i cele strategiczne zdefiniowane w ogólnej strategii Uczelni. W każdym przypadku określonego celu strategicznego sformułowano cele operacyjne, działania oraz wskaźniki pomiaru realizacji celów strategicznych. Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa opracował własną strategię rozwoju spójną ze strategią WNoZ, ale wskazującą szczegółowe cele powiązane z kierunkiem Pielęgniarstwo i Położnictwo.**

Misją WNoZ jest kształcenie studentów na poziomie studiów I i II stopnia. Najważniejszym aspektem działalności WNoZ jest stale podnoszenie jakości kształcenia, podnoszenie kwalifikacji nauczycieli, uzyskanie wysokiego poziomu badań naukowych i wzmocnienie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, a także dostosowanie treści kształcenia do wymagań branżowych i rynku pracy. Misją Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa jest stworzenie wiodącego ośrodka kształcenia pielęgniarskiego poprzez osiągnięcie najwyższego poziomu nauczania, prowadzenie badań naukowych z zakresu pielęgniarstwa, rozwój kadry naukowej oraz prowadzenie działalności w zakresie ochrony zdrowia.

Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku jest w pełni spójna ze strategią i misją Uniwersytetu i WNoZ oraz Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa, a także prowadzoną na UM i WNoZ polityką jakości i obejmuje kształcenie na jak najwyższym poziomie, w zgodzie ze standardami kształcenia, a także w oparciu o badania naukowe prowadzone w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa oraz najnowsze doniesienia światowe dotyczące zawartych w programie kształcenia zagadnień. Absolwent kierunku pielęgniarstwo przygotowany jest do samodzielnego świadczenia usług medycznych w zakresie pielęgniarstwa uwzględniających nowoczesną wiedzę z tego zakresu, potrzeby pacjenta i wymagania pracodawcy. Koncepcja kształcenia na wizytowanym kierunku uwzględnia również rozwój kadry nauczającej. W procesie kształcenia, Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa realizuje zadania w oparciu o tradycyjne wartości akademickie i kulturowe. Promuje postawę kierowania się dobrem pacjenta i respektowaniem jego praw. Kluczowe wartości na wizytowanym kierunku to otwartość, jakość i efektywność. Koncepcja kształcenia to także podejmowanie działań na rzecz zwiększenia atrakcyjności kierunku pielęgniarstwo. Kształcenie praktyczne prowadzone jest w bardzo dobrze wyposażonych pracowniach umiejętności oraz w odpowiednio dobranych jednostkach ochrony zdrowia, posiadających certyfikaty akredytacyjne, natomiast kształcenie teoretyczne odbywa się w nowoczesnym centrum kształcenia dydaktycznego.

Ocena kryterium 1.1 – w pełni

Uzasadnienie oceny – koncepcja kształcenia jest spójna ze strategią i misją Uczelni/Wydziału oraz realizowaną polityką jakości.

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

W ramach rozwoju kierunku planowane są działania mające na celu pełne dostosowanie, w ramach określonych prawem możliwości, do zmieniających się potrzeb studentów i rynku pracy. W tym celu w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa realizuje się i planuje dalsze działania, między innymi

doskonalenie programów kształcenia poprzez standaryzację i zwiększenie przejrzystości procedur tworzenia programów kształcenia, zwiększanie oferty przedmiotów fakultatywnych uwzględniających potrzeby studentów i rynku pracy, identyfikację i wdrożenie najlepszych światowych praktyk w obszarze dydaktyki m.in. poprzez współpracę z Akredytowanym przez Międzynarodową Radę Pielęgniarek (ICN) Centrum Badania i Rozwoju Międzynarodowej Klasyfikacji Praktyki Pielęgniarskiej (ICNP ®) przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Ponadto panuje się dalsze wdrożenie metod dydaktycznych aktywizujących studentów na zajęciach poprzez zwiększanie i zróżnicowanie metod opartych o technologię ICT w nauczaniu, uruchomienie zajęć z wykorzystaniem symulacji procesów klinicznych oraz orientację zajęć klinicznych na współpracę w grupie i samodzielność studentów.

Plany rozwoju kierunku dotyczące jakości kształcenia obejmują dalszy rozwój kadry i coraz bardziej aktywne włączanie studentów w działalność naukowo-badawczą, w szczególności w ramach funkcjonujących kół naukowych.

Od roku 2013/2014 rozpoczęto działania związane z uruchomieniem w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa kształcenia w języku angielskim.

Ocena kryterium 1.2 - w pełni

Uzasadnienie oceny – plany rozwoju kierunku uwzględniają potrzeby studentów i otoczenia.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

Oceniany kierunek studiów został przyporządkowany do obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, a w dziedzinie nauk medycznych - dyscypliny medycyna i biologia medyczna. Pielęgniarstwo jest kierunkiem regulowanym – przyporządkowanie do obszaru nauki wskazują standardy kształcenia zawarte w załączniku nr 4 do rozporządzenia MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U 2012, poz. 631).

Senat Uczelni w drodze uchwały nr 490/2012 z dnia 28 czerwca 2012 przyjął efekty kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo, studia I i II stopnia, zawarte w powołanym powyżej rozporządzeniu.

Ocena kryterium 1.3 – w pełni

Uzasadnienie oceny – kierunek został prawidłowo przyporządkowany do obszaru kształcenia, dziedzin i dyscyplin.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację.*

Efekty kształcenia dla kierunku Pielęgniarstwo zostały zatwierdzone Uchwałą Nr 490/2012 z dnia 28 czerwca 2012 r. Senatu UM oraz na posiedzeniu Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu UM w Łodzi w dniu 19 czerwca 2012 r. Efekty te są zgodne z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.

Program studiów na kierunku pielęgniarstwo zawiera efekty kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) określone ogólnie dla całego kierunku pielęgniarstwo, dla

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

poszczególnych modułów oraz dla poszczególnych przedmiotów. Opracowane ogólne i szczegółowe efekty kształcenia są ze sobą spójne i odnoszą się do studiów o profilu praktycznym. Sformułowane zostały w sposób zrozumiały i sprawdzalny.

Zakładane efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów I stopnia i profilu kształcenia upoważniają do uzyskania prawa wykonywania zawodu pielęgniarstwa nadawanego przez Okręgowe Izby Pielęgniarek i Położnych oraz pozwalają na podjęcie tego zawodu na obszarze Unii Europejskiej zgodnie z Dyrektywą 36/2005r.

Opis założonych efektów kształcenia, zarówno w odniesieniu do studiów I stopnia, jak i II stopnia jest dostępny dla studentów i nauczycieli na stronie internetowej Uczelni. Nauczyciele akademicki mają obowiązek w trakcie pierwszych zajęć przedstawić studentom zakładane efekty kształcenia, jakie osiągną w trakcie realizacji przedmiotu.

Ocena spełnienia kryterium 1.4 w pełni

Uzasadnienie oceny - efekty kształcenia określone dla wizytowanego kierunku są zgodne ze standardami kształcenia określonego dla kierunku.

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonego dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1 W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3 Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4 Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5 Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6 Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym

w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8 Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

1.5.9 Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Pielęgniarstwo zostały opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa, głównie w zakresie wymagań ogólnych, ogólnych efektów kształcenia, szczegółowych efektów kształcenia, organizacji studiów, minimalnej liczby godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS oraz kształcenia praktycznego. Program studiów obejmuje również dodatkowe zajęcia z zakresu bhp oraz przysposobienia bibliotecznego i języka angielskiego w formie e-learning. Ponadto, na studiach drugiego stopnia realizowane są dodatkowe zajęcia obowiązkowe oraz zajęcia fakultatywne do wyboru. Absolwent studiów II stopnia uzyskuje uprawnienia pedagogiczne.

Studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo trwają 6 semestrów.

Łączny wymiar godzin na studiach I stopnia wynosi – 4720 godz. (od dnia 1 października 2013 roku), 4735 godz. (od dnia 1 października 2014 roku) i 4720 godz. (od dnia 1 października 2015 r.). Zajęcia praktyczne w ramach studiów pierwszego realizowane są w wymiarze 1100 godzin, natomiast praktyki zawodowe w wymiarze 1200 godzin.

Na studiach pierwszego stopnia realizowane są moduły kształcenia w zakresie: Nauk podstawowych (480 godz.), Nauk społecznych z językiem angielskim (480 godz.), Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa (600 godz.) oraz Nauk w zakresie opieki specjalistycznej (860 godz.). Studenci mają możliwość wyboru jednego z trzech przedmiotów określonych przez standard kształcenia na kierunku pielęgniarstwo: Zakażenia szpitalne, Język migowy, Promocja zdrowia psychicznego. Studenci studiów I stopnia na kierunku Pielęgniarstwo zapisują się na wybrany przedmiot przez stronę internetową Wirtualnej Uczelni.

Wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym. Uczelnia zapewnia studentom bezpłatny dostęp do obiektów sportowych, umożliwiając uprawianie sportu, uczestniczenie w zajęciach rekreacyjnych oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw, w wymiarze co najmniej 30 godzin rocznie. Pisemną deklarację dotyczącą uczestnictwa w zajęciach sportowych student składa w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Program studiów II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych obejmuje 4 semestry, 1460 godz. zajęć dydaktycznych, w tym 1460 godz. teoretycznych i 310 godz. kształcenia praktycznego (160 godz. praktyk zawodowych i 150 godz. zajęć praktycznych). Na studiach tych realizowane są moduły w zakresie: Wybrane zagadnienia z zakresu nauk społecznych (560 godz.), Wybrane zagadnienia z nauk opieki specjalistycznej (350 godz.), Język angielski (90 godz.) oraz przedmioty dodatkowe: Bezpieczeństwo i higiena pracy i Przysposobienie bibliotecznego

Zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, na studiach II stopnia do dyspozycji uczelni pozostawia się 625 godz. zajęć (50 punktów ECTS), które mogą być realizowane jako zajęcia obowiązkowe albo fakultatywne, uzupełniające wiedzę, umiejętności i kompetencje w grupach A i B szczegółowych efektów kształcenia albo poza tymi grupami.

Przedmioty do wyboru realizowane są w wymiarze nie mniejszym niż 10% wszystkich zajęć pozostających do dyspozycji uczelni. Studenci studiów II stopnia kierunku pielęgniarstwo mają możliwość wyboru: 65 godz. zajęć w I semestrze (Diabetologia/Choroby przemiany materii (30

godz.), Chirurgia gastroenterologiczna/Chirurgia układu pokarmowego (15 godz.), Embriologia człowieka/Kliniczne aspekty embriologii człowieka (20 godz.); 35 godz. zajęć w II semestrze (Klinika wad rozwojowych/Klinika wad serca; 35 godz.) oraz 35 godz. zajęć w III semestrze (Laryngologia/Laryngologia wieku dziecięcego (15 godz.), Współczesna profilaktyka i diagnostyka nowotworów/Profilaktyka i diagnostyka nowotworów wieku dziecięcego (20 godz.) oraz 15 godz. zajęć w IV semestrze (Hematologia/Diagnozowanie i leczenie chorób krwi).

Wychowanie fizyczne na studiach II stopnia jest przedmiotem nieobowiązkowym.

Podsumowując, należy stwierdzić, że program kształcenia na studiach I i II stopnia jest zgodny z wytycznymi zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.

Analiza sylabusów przedmiotów realizowanych na ocenianym kierunku wykazała, że dobór treści kształcenia jest prawidłowy i pozwala na zrealizowanie w pełni założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia.

Treści kształcenia przypisane poszczególnym przedmiotom zawierają zagadnienia dotyczące nowoczesnego, opartego na dowodach naukowych podejścia do pielęgniarstwa. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku uwzględnia potrzeby rynku pracy w stopniu znaczącym. Interesariusze zewnętrzni biorą udział w analizie osiągania efektów kształcenia oraz ocenie programów kształcenia.

Stosowane metody kształcenia opisane są w sylabusach przedmiotów i uwzględniają specyfikę efektów kształcenia, przez co umożliwiają studentom ich osiągnięcie. Ze względu na praktyczny profil kształcenia, akredytowana jednostka dużą wagę przywiązuje do kształtowania umiejętności praktycznych u studentów. Najważniejszą metodą kształcenia jest pokaz i demonstracja umiejętności realizowanych na ćwiczeniach w specyficznych warunkach klinicznych (4-8 osób w grupie) lub w pracowniach specjalistycznych (nie więcej niż 10 osób w grupie). W Uczelni stosuje się także inne metody nauczania, jak dyskusje, techniki twórczego myślenia, burze mózgów oraz bardziej tradycyjne - uczestnictwo w wykładach, seminariach itd. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów obejmujące przygotowanie do zajęć dydaktycznych, zaliczeń (kolokwiów, testów itp.), egzaminów, studiowanie literatury, jak również opracowywanie prac kontrolnych, referatów/prezentacji i projektów. Metody obejmują także aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych niezbędnych na rynku pracy.

Program kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo uwzględnia zajęcia bez udziału nauczyciela w liczbie 685 (i 30 godz. języka angielskiego w formie e-learningu), tj. 15 % na studiach pierwszego stopnia i odpowiednio na studiach II stopnia – 30 godz. z języka angielskiego w formie e-learningu i 2 godz. przysposobienia bibliotecznego w formie e-learningu, tj. 2,2 %. Samokształcenie umożliwia studentom pogłębianie wiedzy i umiejętności, inicjuje ich kreatywne myślenie oraz przygotowuje do edukacji ustawicznej. W ramach samokształcenia na studiach I stopnia realizowanych jest w: module Nauki podstawowe – 120 godz. Nauki społeczne – 90 godz., Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa – 185 godz., Nauki w zakresie opieki specjalistycznej - 290 godz.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci kierunku pielęgniarstwo stwierdzili, że w ich ocenie zajęcia są prowadzone z wykorzystaniem aktywizujących form kształcenia. Wskazali, że są zajęcia o charakterze praktycznym, w tym symulacje lub zajęcia kliniczne, potrafili podać również kilka przedmiotów, na których zajęcia mają taki charakter. W ich ocenie zajęcia praktyczne bardzo dobrze przygotowują ich do zawodu i pozwalają na zapoznanie się ze specyfiką pracy, jak również pozyskanie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych do realizacji zawodu.

Czas trwania kształcenia jak również czas pracy studenta oszacowany poprzez przyznanie określonej liczby ECTS jest zgodny z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa dla kierunku pielęgniarstwo. Kształcenie na kierunku Pielęgniarstwo, studia pierwszego stopnia trwa sześć semestrów i obejmuje

4720 godz. Liczba godzin na I roku studiów wynosi 1730 godz. (68,5 ECTS). Liczba godzin kształcenia na II roku wynosi 1519 godz. (61 ECTS). Liczba godzin kształcenia na III roku wynosi 1471 godz. (ECTS 60).

Studia drugiego stopnia trwają cztery semestry i obejmują 1460 godz. Liczba godzin kształcenia na I roku wynosi 805 godz. (60 ECTS), na II roku – 655 godz. (60 pkt. ECTS).

Czas pracy przewidziany na realizację poszczególnych efektów kształcenia, w tym efektów kształcenia praktycznego jest prawidłowy i pozwala na ich osiągnięcie oraz jest zgodny z zapisem standardów.

Punkty ECTS są przypisywane efektom kształcenia do zajęć teoretycznych, praktycznych i praktyk zawodowych oraz za przygotowanie pracy dyplomowej.

Przy ustalaniu punktów ECTS Uczelnia uwzględniła liczbę godzin pracy studenta – 25-30 h na 1 ECTS oraz nakład pracy studenta konieczny do osiągnięcia zakładanych efektów (raz do roku odbywają się spotkania z przedstawicielami studentów w celu oszacowania nakładu ich pracy).

System ECTS na kierunku Pielęgniarstwo budowany jest w oparciu o art. 164 a, 165 i 170a Ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2005 Nr 164, poz. 1365 z późn. zm.), Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014, poz. 1370 z późn. zm.) oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011r. w sprawie warunków i trybu przenoszenia zajęć zaliczonych przez studenta (Dz.U.2011 Nr 201, poz. 1187). Punktacja ECTS przypisana do poszczególnych modułów jest wyższa (za wyjątkiem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych) niż określona w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. W toku studiów I stopnia na kierunku pielęgniarstwo (od naboru 2015) student jest zobowiązany do uzyskania 104,5 punktów ECTS (bez Zajęć praktycznych i Praktyk zawodowych), które są przyporządkowane do 4 modułów: Nauki podstawowe – 18,5 ECTS, Nauki społeczne, w tym język angielski – 18 ECTS, Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej – 26,5 ECTS, Nauki w zakresie opieki specjalistycznej – 41,5 ECTS. Do zajęć praktycznych przyporządkowano 55 ECTS, a do praktyk zawodowych – 30 ECTS.

W toku studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo stacjonarnych i niestacjonarnych (od naboru w 2015 r.) student jest zobowiązany do uzyskania 104 ECTS, które są przyporządkowane do modułów: Wybrane zagadnienia z zakresu nauk społecznych – 41 ECTS, Nauki z zakresu opieki specjalistycznej – 26 ECTS, Język angielski – 7 ECTS, Przedmioty fakultatywne - 14 ECTS. Do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przyporządkowano odpowiednio 4 ECTS i 8 ECTS.

Liczba punktów ECTS przypisana do poszczególnych przedmiotów/modułów jest w zgodzie z zapisem standardów kształcenia oraz prawidłowo określa czas pracy studenta potrzebny do realizacji wszystkich zaplanowanych efektów kształcenia.

Na spotkaniu z ZO, studenci zostali poproszeni o wypowiedź na temat systemu punktów ECTS. Nie byli w pełni świadomi istoty systemu, chociaż jedna z osób uczestnicząca potrafiła wskazać na mierzenie średniego nakładu pracy studenta potrzebnego do zaliczenia przedmiotu. Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA zostali zapoznani z rolą punktów ECTS, a poproszeni o opinię dotyczącą odpowiedniego przypisania punktów ECTS do przedmiotów, stwierdzili, że jest raczej odpowiedni. W ich ocenie przedmioty wymagające większego nakładu mają przeważnie przypisaną odpowiednio większą liczbę punktów ECTS.

Na studiach pierwszego stopnia studenci w ramach modułu Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej mają możliwość wyboru jednego z trzech przedmiotów fakultatywnych: Zakażenia szpitalne, Język migowy, Promocja zdrowia psychicznego (55 godz.).

W ramach studiów drugiego stopnia studenci dokonują wyboru przedmiotów w module Nauki w zakresie opieki specjalistycznej - 150 godz., tj. 10,3 % wszystkich zajęć.

Studenci mają również możliwość uczestniczenia (bezpłatnie) w zajęciach z wychowania fizycznego -

po zgłoszeniu akcesu – w wymiarze co najmniej 30 godzin rocznie.

Zasady realizowania przedmiotów do wyboru na obu poziomach kształcenia są zgodne ze standardami kształcenia określonymi dla wizytowanego kierunku.

Na kierunku Pielęgniarstwo efekty kształcenia realizowane są w trakcie wykładów, seminariów, ćwiczeń, ćwiczeń klinicznych, zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych. Roczny wymiar zajęć dydaktycznych oraz formy zajęć na rok akademicki 2015/2016 reguluje **Uchwała Senatu UM nr 414/ 2015** z dnia 25 czerwca 2015 r. Liczebność studentów w danej grupie reguluje uchwała Nr 8/II/06 z dnia 23 marca 2006 r. Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkolnictwa Medycznego w sprawie określenia szczegółowych zaleceń dotyczących liczebności grup studenckich na kierunku pielęgniarstwo i położnictwo. Liczebność grup umożliwia realizację efektów kształcenia zaplanowanych dla danej formy zajęć. Zdaniem studentów kierunku liczebność grup zajęciowych, zarówno w przypadku grup wykładowych, ćwiczeniowych, praktycznych lub klinicznych, jest odpowiednia i umożliwia efektywne kształcenie. Podobnie ocenili kwestię sprzętu używanego na zajęciach, z zastrzeżeniem, że użytkowane fantomy bywają zużyte lub zdekompletowane.

Na kierunku wykorzystywana jest również technika kształcenia na odległość w zakresie zdobywania umiejętności biegłego posługiwania się praktycznym językiem angielskim, na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na studiach pierwszego stopnia i B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego na studiach drugiego stopnia w wymiarze 60 godz. dla każdego poziomu. Zdaniem studentów e-learning ma w tym przypadku jedynie charakter wspomagający. W ich ocenie stosowana platforma e-learningowa jest skutecznym narzędziem dydaktycznym.

Na studiach pierwszego stopnia liczba wykładów wynosi 1123 godz., ćwiczeń - 145 godz., zajęć klinicznych – 185 godz., seminariów – 282 godz., zajęć praktycznych – 1100 godz., praktyk zawodowych – 1200 godz. oraz samokształcenie w wymiarze 685 godz. Natomiast na studiach drugiego stopnia liczby te wynoszą odpowiednio: 785 godz., 165 godz., 190 godz., 10 godz. oraz zajęcia praktyczne i praktyka zawodowa - 310 godz.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci kierunku dobrze ocenili wymiar godzin zajęciowych jak również formy zajęć przypisane do przedmiotów. Podobnie dobrze została oceniona proporcja między zajęciami teoretycznymi i praktycznymi oraz stwierdzili, że zajęcia wymagające praktyki zawsze są realizowane na zajęciach o charakterze praktycznym.

Praktyczna nauka zawodu realizowana w formie zajęć praktycznych (1100 godz.) i praktyk zawodowych (1200 godz.) w ramach studiów pierwszego stopnia i 310 godz. w ramach studiów II stopnia. Dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych określono efekty kształcenia oraz umieszczono je w sylabusach i Dzienniku umiejętności zawodowych na studiach I stopnia oraz sylabusach i Dzienniku praktyk na studiach II stopnia. Osoby prowadzące zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dokonują weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia, zaliczając umiejętności na czterech poziomach. Ocena końcowa uwzględnia samoocenę studenta. Kształtowanie umiejętności praktycznych oparte jest o bazę własną Uczelni i inne instytucje, z którymi Uczelnia podpisała umowy lub porozumienia. Liczba miejsc praktyk dostosowywana jest do liczby studentów. Aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów kształcenia, dobór placówek odbywa się w oparciu o ustalone kryteria. Zajęcia praktyczne realizowane są pod bezpośrednim nadzorem i kierunkiem nauczyciela akademickiego, praktyki zawodowe – opiekuna –pielęgniarki zatrudnionej w instytucji, w której odbywa się praktyka, zgodnie z ustalonymi zasadami. Nadzór nad realizacją praktycznej nauki zawodu sprawuje Kierownik praktyk, który we współpracy z odpowiedzialnym za przedmiot wykładowcą oraz koordynatorem praktyk wyznaczonym na terenie danej placówki, ustala opiekunów, warunki realizacji i przebiegu zajęć, ich lokalizację oraz harmonogramy.

Z ramienia UM nad całością realizacji zajęć praktycznych czuwają Kierownik Praktyk i Zastępca Kierownika Praktyk. Studenci mają możliwość zapoznania się z Regulaminem zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, ich harmonogramem oraz tematami obowiązującymi w trakcie tych zajęć. Na

początku każdego roku akademickiego Kierownik Praktyk i Zastępca Kierownika Praktyk organizują spotkania z poszczególnymi rocznikami informując studentów o planach i zasadach odbywania zajęć praktycznych i przedstawiają treść Regulaminu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Zaliczenie zajęć praktycznych dokonywane jest poprzez dokonanie stosownych wpisów w Dzienniku Umiejętności Zawodowych (studia I stopnia), Dzienniku Praktyk (studia II stopnia).

Dopuszcza się, by student odbywał praktykę w wybranym przez siebie podmiocie leczniczym, jeżeli charakter świadczeń zdrowotnych jest zgodny z programem praktyki oraz po spełnieniu przez placówkę kryteriów doboru placówki.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci pozytywnie ocenili organizację praktyk zawodowych w ramach kierunku. Studenci kierunku biorący udział w spotkaniu byli w pełni świadomi sposobu ich organizacji, a w ich ocenie przebieg praktyk odbywa według przedstawionym im wcześniej uczelnianych przepisów. Studenci uczestniczący w spotkaniu byli w większości usatysfakcjonowani z przebiegu praktyk.

Zgodnie z przyjętymi zasadami realizacji praktyk, warunkiem ich zaliczenia przez studenta jest przedstawienie dziennika praktyk. Na podstawie rozmowy z kierownikami praktyk warto podkreślić, że dodatkową formą sprawdzenia realizacji praktyk jest niewielka liczba hospitacji praktyk przez pracowników, a kierownicy są w stałej dyspozycji dla studentów. Stwierdzono również, że w przeszłości zdarzyło się zaprzestać współpracy z placówką medyczną po sygnałach studentów dotyczących nieprawidłowości w ich realizacji.

Program studiów na kierunku Pielęgniarstwo sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Uniwersytet Medyczny w Łodzi od roku akademickiego 2013/14 na ocenianym kierunku oferuje kształcenie w języku angielskim dla studentów zagranicznych. Ze względu na niewystarczającą liczbę osób ubiegających się o przyjęcie, przeniesiono podjęcie decyzji o rozpoczęciu realizacji programu kształcenia na kolejny rok akademicki.

Pojedyncze osoby z kierunku Pielęgniarstwo korzystają z wyjazdów w ramach programu ERASMUS.

ZO PKA dokonał hospitacji wybranych zajęć. Zajęcia były prowadzone zgodnie z sylabusami zajęć. Nauczyciele wykazywali dobre przygotowanie merytoryczne. Metody dydaktyczne dobrane były prawidłowo w stosunku do realizowanych efektów kształcenia. Przeważały metody aktywizujące studentów. Infrastruktura w pełni pozwalała na realizację zaplanowanych efektów kształcenia.

Ocena kryterium 1.5 – w pełni

Uzasadnienia oceny – program kształcenia na wizytowanym kierunku spełnia wymagania zawarte w standardach kształcenia. Program kształcenia pozwala na realizację struktury sylwetki absolwenta oraz uzyskanie prawa wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza po zakończeniu kształcenia na studiach I stopnia.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1 Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i doktoranckich oraz zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego (na 3 lata) ustalane są przez Senat UM i przedstawiane w formie uchwały Senatu, na podstawie ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z dnia 27 lipca 2005 r. z póź. zm. i Statutu UM w Łodzi, do dnia 31 maja roku poprzedzającego rok akademicki, którego uchwały dotyczy.

Warunki i tryb rekrutacji na pierwszy rok studiów prowadzonych w języku polskim na Uniwersytecie

Medycznym w Łodzi w roku akademickim 2015/2016 dla poszczególnych kierunków studiów i form kształcenia określa Uchwała Senatu Uniwersytetu Medycznego w Łodzi nr 297/2014 z dnia 29 maja 2014 r.

W ocenie ZO PKA proces rekrutacji kandydatów na kierunek pielęgniarstwo jest właściwy. W trakcie rekrutacji na I stopień studiów kandydaci przedstawiają świadectwo z egzaminu maturalnego z dwóch przedmiotów: biologia, chemia lub fizyka oraz język polski, a o przyjęciu na studia decyduje liczba uzyskanych punktów na podstawie wyników egzaminów. Przy rekrutacji na II stopień studiów, kandydat jest zobowiązany do zdania egzaminu wstępnego z zakresu pielęgniarstwa. Na studia II stopnia na kierunku Pielęgniarstwo przyjmowani są wyłącznie absolwenci studiów I stopnia na tym kierunku, co jest zgodne z zapisem standardów. Zdaniem studentów kierunku pielęgniarstwo, zasady rekrutacji są transparentne i sprawiedliwe, a proces rekrutacyjny jest zorganizowany bardzo sprawnie. W zakresie zasad rekrutacji potwierdza to także analiza własna przedstawionej dokumentacji.

Uczelnia zamieszcza informacje o warunkach i sposobie rekrutacji na kierunek na specjalnej stronie internetowej, tym o wszystkich istotnych kwestiach, takich jak terminy, wykazy dokumentów i opłaty.

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia.

Potwierdzanie efektów uczenia się nie dotyczy wizytowanego kierunku z uwagi na jego regulowany charakter.

Ocena spełnienia kryterium 1.6 w pełni

Uzasadnienie oceny - Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, zrozumiałe i nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2 System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje weryfikację efektów na poziomie przedmiotu, weryfikację efektów kształcenia uzyskanych w procesie praktyk zawodowych i w procesie dyplomowania. Od roku 2012/2013 zadania związane z weryfikacją efektów kształcenia realizuje Instytutowa Komisja Jakości Kształcenia (IKJK). Weryfikacja efektów kształcenia jest procesem kilkustopniowym. W procesie tworzenia, ewaluacji i udoskonalania programów i planów kształcenia, stosuje się matryce efektów kształcenia, analizę wyników osiąganych przez studentów, ankiety studenckie. W działaniach tych biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Weryfikacja efektów przeprowadzana jest również w oparciu o opinie absolwentów, którzy zakończyli studia na uczelni i rozpoczęli pracę zawodową.

Sprawdzenie osiągnięcia założonych efektów kształcenia realizowane jest przez zastosowanie zróżnicowanych form oceniania studentów, adekwatnych do obszarów, których dotyczą efekty. Narzędziem weryfikującym efekty kształcenia jest ocena formująca, która pomaga zdefiniować okresowe osiągnięcia studenta, umożliwia identyfikację braków w wiedzy i umiejętnościach oraz podsumowująca, służąca do oceny efektów kształcenia.

Efekty w obszarze wiedzy sprawdzane są za pomocą egzaminów ustnych lub pisemnych. W zakresie egzaminów pisemnych stosowane są krótkie ustrukturyzowane pytania oraz testy: wielokrotnego wyboru (MCQ), wielokrotnej odpowiedzi (MRQ), wyboru Tak/Nie oraz testy dopasowania odpowiedzi.

Ocena pracy dyplomowej – licencjackiej lub magisterskiej dokonywana jest zgodnie z zasadami egzaminu dyplomowego.

Sprawdzenie osiągnięcia umiejętności praktycznych wymagających obserwacji studenta demonstrującego umiejętność realizowane jest w czasie tradycyjnego egzaminu lub też egzaminu standaryzowanego (OSCE – Objective Structured Clinical Examination) i jego modyfikacji (Mini-CEX), czyli realizacji zleconego zadania.

Ocena działań praktycznych dokonywana jest również w takich formach, jak: dyskusja, aktywność w czasie zajęć praktycznych, działalność w wolontariacie, udział w konferencjach naukowych, aktywność w studenckim kole naukowym, projektowanie i wykonanie środków dydaktycznych, praca w grupie zadaniowej, aktywność w czasie zajęć, poprawność w wykonywaniu procedur pielęgniarstwa, ocena sprawności motorycznej i umiejętności. Podstawą do weryfikacji efektów kształcenia dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych są Dzienniki umiejętności zawodowych (na studiach I stopnia) i Dzienniki praktyk (na studiach II stopnia).

Sprawdzenie osiągnięć w zakresie postaw społecznych jest oceniane na podstawie eseju refleksyjnego, przedłużonej obserwacji przez opiekuna (nauczyciela prowadzącego), ocena 360° (opinii nauczycieli, pacjentów, innych współpracowników), oceny przez kolegów i samooceny dokonanej przez studenta.

Wśród form pracy studenta bez udziału nauczyciela akademickiego znajdują się: przygotowanie do ćwiczeń, mające na celu opanowanie podstawowych informacji z zakresu wcześniej podanej tematyki, przygotowanie się do zaliczeń i egzaminów oraz prace z samokształcenia będącego jedną z form realizacji wybranych przedmiotów. Każdy pracownik prowadzący zajęcia, niezależnie od formy zatrudnienia, jest zobowiązany do ustalenia co najmniej 2 godzin tygodniowo konsultacji dla studentów.

Weryfikacja efektów kształcenia osiągniętych bez udziału nauczyciela akademickiego następuje na bazie metod weryfikacji używanych do oceny osiągnięć uzyskanych w trakcie realizacji zajęć z udziałem nauczyciela.

Końcowym etapem weryfikacji efektów kształcenia jest proces dyplomowania na studiach I i II stopnia.

Studia I stopnia na kierunku pielęgniarstwo kończą się egzaminem dyplomowym, składającym się z części teoretycznej i praktycznej oraz obrony pracy dyplomowej, która ma charakter pracy kazuistycznej.

Egzamin dyplomowy na studiach II stopnia składa się z egzaminu magisterskiego teoretycznego obejmującego sprawdzenie wiedzy i umiejętności praktycznych zdobytych w całym okresie studiów oraz obrony pracy dyplomowej, która ma charakter pracy badawczej.

Oglądowi poddano losowo wybrane karty okresowych osiągnięć studenta oraz protokoły zaliczenia przedmiotu. Dokumenty te są sporządzane zgodnie wymogami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188) a ich analiza pozwala na stwierdzenie, że zakładane cele i efekty kształcenia są weryfikowane.

Podobnie w wybranych losowo teczkach absolwentów znajdują się wymagane dokumenty związane ze złożeniem egzaminu dyplomowego (protokoły egzaminu dyplomowego i recenzja pracy dyplomowej). Analiza dyplomów i suplementów oraz protokołów egzaminu dyplomowego wykazała, że efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia ocenianego kierunku studiów są weryfikowane.

Etapowe prace studentów (testy pisemne, egzaminy, dokumentacje kształcenia praktycznego) są przechowywane w jednostce organizacyjnej, w której powstały i podlegają analizie pod kątem osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia zgodnie z przyjętą procedurą.

Teczkę akt osobowych studenta (razem z pracą dyplomową) przechowuje się w archiwum uczelni

przez okres 50 lat (zgodnie z § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia).

Jednostka prowadzi monitoring losów zawodowy absolwentów, za którego realizację odpowiedzialne jest Biuro Karier. Ankiety wysyłane są do absolwentów po roku, 3 i 5 latach od ukończenia procesu kształcenia. W kwestionariuszach ankietowych absolwenci mają możliwość oceny przedmiotów realizowanych w trakcie studiów, a także ich przydatności w pracy zawodowej. Z informacji przedstawionych przez Władze Jednostki wynika, że dane uzyskane z monitoringu brane są pod uwagę w planowaniu programów studiów na kolejne lata.

W ocenie studentów kierunku pielęgniarstwo, zasady oceniania w ramach prowadzonych studiów są odpowiednie do zakładanych efektów kształcenia i umożliwiają sprawdzenie osiągniętych efektów. W szczególności, efekty kształcenia powiązane z umiejętnościami są sprawdzane poprzez egzaminy praktyczne lub symulacje. Efekty kształcenia powiązane z wiedzą są sprawdzane za pomocą testów i egzaminów pisemnych. W ich opinii wymagania stawiane przez prowadzących zajęcia są przeważnie powiązane z treściami przedstawianymi na zajęciach. Są również przeważnie stosowane konsekwentnie, a studenci uczestniczący w spotkaniu nie mieli doświadczeń związanych przykładowo ze zmianą warunków zaliczenia w trakcie semestru.

Zdaniem studentów, praktyki zawodowe realizowane w ramach kierunku dobrze spełniają swoją rolę i pozwalają nabyć umiejętności niezbędne do wykonywania zawodu.

W trakcie spotkania ze studentami kierunku pielęgniarstwo poruszano także kwestię przebiegu procesu dyplomowania. Wśród uczestników spotkania ze studentami kierunku, kilka osób było absolwentami studiów I stopnia ocenianego kierunku. Mając doświadczenie z systemem dyplomowania prowadzonych przez Jednostkę, ocenili go jako przejrzysty, sprawny i konsekwentny.

W opinii ZO PKA system oceny osiągnięć studentów zorientowany jest na proces uczenia się. Studenci rozwijają swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne od tych ogólnych do specjalistycznych, a treści programowe nie są powtarzane. System oceny osiągnięć studentów jest transparentny i obiektywny. Studenci mają dostęp do prac zaliczeniowych, mogą również uzyskać informacje zwrotne o popełnionych błędach. Na pierwszych zajęciach zdobywają oni wiedzę na temat zagadnień egzaminacyjnych oraz wymagań dotyczących realizowanego przedmiotu.

W czasie spotkania z Zespołem Oceniającym studenci kierunku dobrze ocenili przejrzystość systemu oceniania, wskazując regulamin studiów oraz karty przedmiotów jako źródło informacji o zasadach zaliczenia przedmiotu. Zdaniem studentów, wyniki egzaminów i innych form weryfikacji efektów kształcenia przekazywane są możliwe szybko.

Regulacje zawarte w Regulamin studiów w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi to standardowe oraz przejrzyste zasady zaliczenia przedmiotów.

ZO PKA dokonał oceny wylosowanych prac etapowych i dyplomowych.

Analiza prac etapowych wykazała pełną możliwość weryfikacji wybranych efektów kształcenia. Kryteria ocen były jasno określone.

Analiza prac dyplomowych licencjackich wskazała, że w większości przypadków prace te miały charakter kazuistyczny, co odpowiada zapisom standardów. W jednym przypadku, praca miała charakter pogładowy – należy zatem zwrócić uwagę na zgodność formy pracy licencjackiej z przepisami prawa.

Prace dyplomowe magisterskie miały charakter badawczy. Podlegały ocenie przez promotora i recenzenta, zgodnie z ustalonymi w Uczelni kryteriami. Oceny prac były zasadne i odzwierciedlały poziom prac.

Wszystkie analizowane prace dyplomowe spełniały wymagania stawiane pracom dyplomowym na określonym poziomie kształcenia (z wyjątkiem pracy opisanej powyżej).

Ocena kryterium 1.7: w pełni

Uzasadnienie oceny - dobór metod weryfikacji efektów kształcenia jest prawidłowy i dotyczy

każdego z poziomów kształcenia. Zaproponowane metody dobrze weryfikują wszystkie rodzaje efektów kształcenia w tym efektów z kategorii umiejętności i kompetencji społecznych, co jest szczególnie istotne na praktycznym profilu kształcenia. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena kryterium 2 – znacząco

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 2

Uczelnia spełnia warunki odnośnie minimum kadrowego na ocenianym kierunku, na poziomie studiów I i II stopnia. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

Kadra akademicka zasadniczo posiada odpowiedni dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe w odniesieniu do prowadzonych zajęć, jednak obsada niektórych przedmiotów, w szczególności zajęć praktycznych wymaga korekty.

Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni/Wydziale pozwala na właściwy dobór kadry naukowo-dydaktycznej oraz rozwój naukowy i zawodowy.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 2.

Zaleca się zweryfikowanie obsady niektórych przedmiotów:

1. Pielęgniarstwo psychiatryczne – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa internistycznego oraz magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa zachowawczego
2. Promocja zdrowia i Podstawowa opieka zdrowotna – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa psychiatrycznego
3. Pielęgniarstwo neurologiczne – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa epidemiologicznego

Ponadto zaleca się weryfikację obsady części zajęć praktycznych, których prowadzenie powierzono lekarzom, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi, które do tych zajęć przewidują nauczycieli z prawem wykonania zawodu pielęgniarki (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r).

Zaleca się uregulowanie spraw związanych z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej oraz uprawnieniami do świadczenia usług medycznych podczas wykonywania funkcji nauczyciela akademickiego w trakcie zajęć praktycznych realizowanych w jednostkach ochrony zdrowia „przy łóżku pacjenta”.

2.1 Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

Uczenia zgłosiła do minimum kadrowego 15 nauczycieli akademickich (6 samodzielnych i 9 ze stopniem doktora), z czego do minimum kadrowego dla studiów I stopnia zgłoszono 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 8 nauczycieli ze stopniem doktora. Na studiach II stopnia do minimum kadrowego zgłoszono 6 samodzielnych nauczycieli akademickich i 7 nauczycieli akademickich ze stopniem doktora. W dniu wizytacji na kierunku Pielęgniarstwo studiowało 622 studentów (380 na I stopniu i 242 na II stopniu). Dla wszystkich nauczycieli akademickich Uniwersytet Medyczny w Łodzi stanowi podstawowe miejsce pracy, a zatrudnienie jest w pełnym wymiarze czasu pracy. Każdy z nauczycieli akademickich w czerwcu 2015 roku złożył oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie go do minimum kadrowego na ocenianym kierunku. Spośród 15 nauczycieli zaliczonych do minimum kadrowego na kierunku pielęgniarstwo jest: czterech prof. dr hab. n. med., jeden dr hab. n. med. prof. nadzw., jeden dr hab. n. o zdrowiu, ośmiu dr n. med., jeden dr n. o zdrowiu. Nauczyciele akademicy zaliczeni do minimum kadrowego na kierunku pielęgniarstwo zatrudnieni są na następujących stanowiskach: 1 profesor zwyczajny, 3 profesorów nadzwyczajnych posiadających tytuł naukowy, 1 profesor nadzwyczajny ze stopniem doktora hab., 1 adiunkt posiadający stopień doktora hab., 7 starszych wykładowców posiadających stopień naukowy doktora., 2 wykładowców. Proporcja liczby nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego do liczby studentów na wizytowanym kierunku jest właściwa (nie mniejsza niż 1:60) i zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. (§ 14).

Podsumowując, Uczelnia spełnia wymagania odnośnie minimum kadrowego na ocenianym kierunku.

Ocena kryterium 2.1 – w pełni

Uzasadnienie oceny - Uczelnia spełnia warunki odnośnie minimum kadrowego na ocenianym kierunku, na poziomie studiów I i II stopnia. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

Kierunek Pielęgniarstwo jest regulowany, a standardy kształcenia określają kompetencje dydaktyczne nauczycieli w odniesieniu do prowadzonych zajęć. Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Pielęgniarstwo posiadają właściwe kwalifikacje i doświadczenie zawodowe. W skład kadry wchodzi osoby posiadające czynne prawo wykonywania zawodu zarówno pielęgniarki, położnej jak i lekarza. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.

Jednostka dysponuje kadrą naukową, posiadającą dorobek naukowy odpowiadający obszarowi kształcenia właściwemu dla ocenianego dla kierunku. Nauczyciele akademicy zatrudnieni w WNoZ prowadzą liczne badania naukowe o tematyce przydatnej w pielęgniarstwie. Wiele prac naukowych nauczycieli akademickich na kierunku pielęgniarstwo było publikowanych w recenzowanych czasopiśmie o wysokiej międzynarodowej renomie. Wyniki prowadzonych badań są prezentowane na licznych konferencjach krajowych i międzynarodowych. Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W ramach działalności naukowej Wydziału pracownicy realizują liczne projekty badawcze w ramach konkursów: Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, programu "Granty na granty - wsparcie polskich koordynatorów w programach badawczych Unii Europejskiej", Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W ramach działalności statutowej

corocznie rozdzielane są środki na działalność naukową. Środki te wydatkowane są na zakup aparatury, sprzętu, odczynników do badań. Dodatkowo, w ramach działalności statutowej, Wydział rozdziela środki na działalność „młodych naukowców”, co umożliwia prowadzenie badań naukowych młodym osobom, pragnącym podnosić swoje kwalifikacje

Analiza obsady zajęć pozwoliła na sformułowanie następujących uwag:

1. Częściowo zajęcia praktyczne na I stopniu prowadzą nauczyciele akademicy z prawem wykonywania zawodu lekarza, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi, które do tych zajęć przewidują nauczycieli z prawem wykonania zawodu pielęgniarki (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r).

2. W niektórych przypadkach obsada zajęć praktycznych budzi wątpliwości, np. magister pielęgniarstwa posiadając specjalizację z Pielęgniarstwa internistycznego prowadzi zajęcia praktyczne z Pielęgniarstwa psychiatrycznego, magister pielęgniarstwa posiadając specjalizację z Pielęgniarstwa psychiatrycznego prowadzi zajęcia praktyczne z Promocji zdrowia i Podstawowej opieki zdrowotnej, magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa epidemiologicznego prowadzi wykłady i zajęcia praktyczne z Pielęgniarstwa neurologicznego, magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa zachowawczego prowadzi zajęcia praktyczne z Pielęgniarstwa psychiatrycznego, magister pielęgniarstwa, wykładowca przedmiotu Pielęgniarstwo pediatriczne prowadzi zajęcia praktyczne z Pielęgniarstwa chirurgicznego.

3. Zaleca się uregulowanie spraw związanych z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej oraz uprawnieniami do świadczenia usług medycznych podczas wykonywania funkcji nauczyciela akademickiego w trakcie zajęć praktycznych realizowanych w jednostkach ochrony zdrowia „przy łóżku pacjenta”.

Ocena kryterium 2.2 - znacząco

Uzasadnienie oceny – dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. Jednak w niektórych przypadkach nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia praktyczne niezgodnie z posiadaną specjalizacją.

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni i na WNoZ ściśle związana jest z koniecznością zaspokojenia podstawowych celów Uczelni związanych z działalnością dydaktyczno-naukową ze szczególnym uwzględnieniem odnawialności i kształcenia nowej kadry. Nauczyciele akademicy mają obowiązek zdobywania kolejnych stopni i tytułów naukowych. W ciągu ostatnich pięciu lat 40 osób (w tym 4 osoby z minimum kadrowego) uzyskało stopień doktora, 2 nauczycieli doktora habilitowanego (w tym 1 osoba z minimum kadrowego). Jedna osoba, która była zaliczona do minimum kadrowego w roku 2014/2015 uzyskała tytuł profesora.

Polityka kadrowa Uczelni dopuszcza 8-letnie okresy zatrudnienia na zajmowanym stanowisku. Weryfikacji dokonuje się przez system przeglądów kadrowych wg. znowelizowanej Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Polityka Uczelni wspiera rozwój kadry poprzez aktywizację pracowników do badań naukowych, przez pomoc w pozyskiwaniu środków na badania naukowe, przy realizacji badań na stopień naukowy doktora i doktora habilitowanego, przez organizowanie zespołów badawczych oraz współpracy naukowej z ośrodkami zagranicznymi, zwiększanie możliwości zmiany zatrudniania ze stanowisk dydaktycznych na stanowiska naukowo – dydaktyczne. Wszystkie te działania przekładają się na lepszą jakość kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo. W ramach polityki kadrowej, ukierunkowanej na rozwój naukowy i dydaktyczny nauczycieli akademickich, pokrywane są

częściowo koszty uczestnictwa w kursach specjalistycznych oraz koszty przeprowadzenia przewodów doktorskich i habilitacyjnych. Kadra dydaktyczna korzysta z dofinansowania wyjazdów ze środków dydaktycznych poszczególnych Katedr/Zakładów/Oddziałów Klinicznych, z finansowania publikowania publikacji w czasopismach oraz dofinansowania na rozwój naukowy z działalności statutowej.

Ocena kryterium 2.3 – w pełni

Uzasadnienie oceny – polityka kadrowa prowadzona w Uczelni/Wydziale pozwala na właściwy dobór kadry naukowo-dydaktycznej oraz rozwój naukowy i zawodowy.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

Ocena kryterium 3 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 3

Uczelnia współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, którzy uczestniczyli w tworzeniu koncepcji kształcenia oraz uczestniczą w sposób ciągły w określaniu efektów kształcenia, aktywnie włączają się do organizacji i realizacji praktyk zawodowych i często stanowią kadre realizujące przedmioty zawodowe. Są także dobrym źródłem informacji o doświadczonych zasobach kadrowych, które mogą być wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku.

Baza kształcenia praktycznego w ramach podpisanych umów z Uczelnią pozwala na właściwą organizację procesu dydaktycznego i osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia przypisanych do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 3

Brak zaleceń.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek skutecznie współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.

Pracodawcy współpracujący z Uczelnią to głównie przedstawiciele podmiotów leczniczych. Z nimi Uczelnia posiada podpisane umowy lub porozumienia na czas nieokreślony celem realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Kryteria doboru placówek praktycznej nauki zawodu określono w regulaminie zajęć praktycznych.

Pracodawcy obecni na spotkaniu podczas wizytacji, pochlebnie wypowiadali się na temat współpracy w procesie kształcenia, oraz innych form współdziałania. Potwierdzili różnorodną współpracę, dającą szereg korzyści studentom (np. podczas różnorodnych wydarzeń i akcji społecznych, w trakcie których studenci kształtują umiejętności i rozwijają kompetencje społeczne). Docenili fakt zapraszania ich do udziału w posiedzeniach Rady Programowej kierunku, jednak dokumentacja przedstawiona podczas wizytacji nie pozwala na rzetelną ocenę skutecznego ich udziału w tym gremium.

Interesariusze zewnętrzni (opiekunowie praktyk) dokonują oceny ogólnych efektów kształcenia przyporządkowanych do praktyk z wykorzystaniem ankiety, zarówno w odniesieniu do programu studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia. Zwrotności ankiet występuje na poziomie 100%, a ich wyniki omawiane są na posiedzeniach niektórych gremiów tworzących strukturę wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia (np. Komisji Dydaktyczno-Programowej).

Podstawową płaszczyzną i formą współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, na której dokonuje się weryfikacja i ocena stopnia osiągania efektów kształcenia jest praktyka zawodowa. Regularnie odbywają się spotkania z opiekunami praktyk i studentami, na których omawia się zasady i regulamin odbywania zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na akredytowanym kierunku. Jednostka posiada określone kryteria doboru opiekuna do prowadzenia praktyk zawodowych oraz kryteria do oceny umiejętności praktycznych. W efektach kształcenia praktycznego określono umiejętności i kompetencje społeczne jakie powinien osiągnąć student.

Akredytowany kierunek jest uregulowany przepisami, które określają kompetencje nauczycieli do prowadzenia zajęć. Zajęcia praktyczne jak i praktyki zawodowe prowadzone są przez osoby posiadające czynne prawo wykonywania zawodu.

Oceny zajęć praktycznych dokonuje nauczyciel prowadzący, natomiast oceny praktyk zawodowych dokonuje opiekun praktyk z ramienia zakładu/instytucji, w której realizowana jest praktyka.

Ocena spełnienia kryterium 3.1. w pełni

Uzasadnienie oceny - Uczelnia współpracuje z interesariuszami zewnętrznymi, którzy uczestniczyli w tworzeniu koncepcji kształcenia oraz uczestniczą w sposób ciągły w określaniu efektów kształcenia, aktywnie włączają się do organizacji i realizacji praktyk zawodowych i często stanowią kadre realizujące przedmioty zawodowe. Są także dobrym źródłem informacji o doświadczonych zasobach kadrowych, które mogą być wykorzystywane w procesie kształcenia na kierunku.

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

Uczelnia, uwzględniając liczbę studentów na kierunku pielęgniarstwo, zapewnia odbywanie kształcenia praktycznego na studiach I stopnia - zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w następujących jednostkach, tj. oddziałach: internistycznym, chirurgicznym, pediatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, intensywnej terapii, opieki długoterminowej, położniczym i ginekologicznym w wieloprofilowych szpitalach o zasięgu regionalnym; ośrodkach pielęgniarstwa opieki domowej, środowiskowej i szkolnej oraz hospicjach, a na studiach II stopnia w specjalistycznych przedsiębiorstwach podmiotu leczniczego i placówkach oświatowo-wychowawczych.

Kształcenie praktyczne odbywa się w podmiotach leczniczych, z którymi Uczelnia podpisała umowy/porozumienia na ich realizację. Uczelnia posiada dokumentację potwierdzającą zawarcie długoterminowych umów z podmiotami, w których realizowane są zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe nie będącymi w strukturze uczelni.

Kryteria doboru zakładów opieki zdrowotnej/podmiotów leczniczych i innych podmiotów realizujących praktyczną naukę zawodu są ustalone przez Uczelnię i uwzględniają osiągnięcie założonych celów i efektów kształcenia na kierunku pielęgniarstwo, obejmując w szczególności: zakres usług diagnostycznych, terapeutycznych, rehabilitacyjnych świadczonych przez daną jednostkę, wyposażanie placówki w nowoczesny sprzęt umożliwiający zdobywanie praktycznej wiedzy w dziedzinie pielęgniarstwa, wykształcenie pracowników i doświadczenie w pracy ze studentami, posiadanie przez placówkę spisanych procedur świadczonych usług, posiadanie przez placówkę pomieszczeń dydaktycznych przeznaczonych do realizacji zajęć oraz zaplecza socjalnego (stołówka, barek, bufet).

Podmioty, w których realizowane jest kształcenie praktyczne, zapewniają pełne warunki do osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia na wizytowanym kierunku.

Ocena spełnienia kryterium 3.2. - w pełni

Uzasadnienie oceny - baza kształcenia praktycznego w ramach podpisanych umów z Uczelnią pozwala na właściwą organizację procesu dydaktycznego i osiągnięcie przez studentów efektów kształcenia przypisanych do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

Ocena kryterium 4 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 4

Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym pracowni umiejętności pielęgniarstwa i specjalistycznych jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki pielęgniarstwa.

Uczelnia dysponuje biblioteką, której księgozbiór oraz inne materiały informacyjne w pełni

zapewniają realizację zaplanowanych efektów kształcenia.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 4

Zaleca się zwiększenie liczby egzemplarzy najczęściej wypożyczanych pozycji wskazanych w sylabusach przedmiotów jako obowiązkowe.

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa w budynku przy ul. G. Narutowicza 58 dysponuje trzema salami wykładowymi na 140, 100 i 70 miejsc, wyposażonymi w rzutniki multimedialne i komputery oraz system nagłaśniający. Ponadto, znajduje się tam 9 sal seminaryjnych na 25-40 osób, 3 pracownie podstaw pielęgniarstwa oraz pracownie: anestezjologii i ratownictwa medycznego, podstaw opieki położniczej, badania fizykalnego i sali porodowej – każda po 8 miejsc. W budynku przy ul. G. Narutowicza 60 jest aula na 300 miejsc, wyposażona w rzutnik multimedialny, komputer oraz urządzenie do przenośnego mikrofonu. W budynku przy ul. Kopcińskiego 20 znajduje się sala komputerowo-ćwiczeniowa na 12 osób, sala ćwiczeniowa na 10 osób i trzy sale ćwiczeniowe na 5 osób w Zakładzie Nauczania Podstaw Medycyny Klinicznej. Na terenie Centrum Kliniczno-Dydaktycznego przy ul. Pomorskiej 251 znajdują się tam Katedry i Zakłady dysponują odpowiednio wyposażonymi salami dydaktycznymi, mieszczącymi od 20 do 40 studentów. Ćwiczenia z podstaw pielęgniarstwa odbywają się w pracowniach umiejętności praktycznych wyposażonych w sprzęt symulujący warunki naturalne, niezbędny do realizacji procesu dydaktycznego. Są to pracownie do sprawowania opieki nad osobami dorosłymi oraz dziećmi, w tym noworodkami. Uniwersytet dysponuje także 10 salami informatycznymi, wyposażonymi w komputery klasy PC z systemem operacyjnym Windows i pakietem biurowym MS Office z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Nauka języków obcych prowadzona jest w Centrum Nauczania Języków Obcych przy pl. Hallera 1.

W 2013 r. w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi został opracowany projekt Centrum Symulacji Medycznych, które będzie istotnym narzędziem dydaktycznym w kształceniu przyszłych pracowników ochrony zdrowia. Szczególną uwagę zwraca Centrum Dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, które oprócz 7 sal wykładowych posiada nowoczesnie wyposażoną w możliwości tłumaczenia symultanicznego aulę na 1000 osób oraz 5 sal seminaryjnych z komputerem dla prowadzącego i tablicami interaktywnymi. Ponadto Centrum posiada 6 sal komputerowych. Wszystkie te sale wyposażone są w system rac Server umożliwiający wyświetlenie prezentacji z komputera na monitory studentów.

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA studenci ocenili sale dydaktyczne i pracownie jako dobre. W ich opinii pomieszczenia są również dostosowane do liczebności grup. Ich zdaniem wyposażenie sal jest przeważnie nowe, odpowiedniej jakości, a także w liczbie, umożliwiającej komfortowe prowadzenie zajęć. Wśród opinii pojawiły się jednak krytyczne komentarze dotyczące części wyposażenia, przykładowo fantomów, które bywają mocno zużyte oraz zdekompletowane.

Zdaniem studentów na dobrą ocenę zasługuje wyposażenie instytucji, w których odbywają się praktyki zawodowe.

Ocena kryterium 4.1 – w pełni

Uzasadnienie oceny: Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym pracowni umiejętności pielęgniarskich i specjalistycznych jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku Pielęgniarstwo, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki pielęgniarskiej.

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

Biblioteka Uczelni mieści się w gmachu przy ul. Muszyńskiego 2. Czytelnie dysponują łącznie 100 miejscami dla użytkowników, są wyposażone w księgozbiór podręczny oraz sprzęt informatyczny, reprograficzny i audiowizualny. Wypożyczalnia czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach: 10.00-17.00 w okresie październik – czerwiec oraz w poniedziałek, środę i piątek w godzinach: 10.00-15.00, wtorek i czwartek w godzinach 12.00-17.00 w okresie lipiec-wrzesień. Czytelnia czynna jest w od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-19.00, w sobotę w godzinach 9.00-14.00 w okresie październik – czerwiec oraz w poniedziałek, środę i piątek w godzinach 8.00-15.00, wtorek i czwartek w godzinach 12.00-19.00 w okresie lipiec-wrzesień.

Biblioteka dysponuje księgozbiorem w ilości (stan na 31.12.2014 r.): książki - 230 254 vol, czasopisma - 94 713 vol, zbiory specjalne 59 987 jedn. Zbiory są aktualizowane na bieżąco poprzez zakup podręczników akademickich, literatury naukowej polskiej i obcej, coroczną prenumeratę czasopism polskich i zagranicznych (również w wersji elektronicznej). Biblioteka dysponuje dużym księgozbiorem z zakresu Pielęgniarstwa. W ostatnich latach liczba woluminów dotyczących tej tematyki została znacznie wzbogacona w najnowsze publikacje obejmujące badania dotyczące Pielęgniarstwa. Studenci m.in. Pielęgniarstwa mogą korzystać z wielu baz danych, takich jak: [Nursing & Allied Health Source \(ProQuest\)](#) , [Web of Science \(Web of Knowledge\)](#), [ProQuest Nursing & Allied Health Source \(ProQuest\)](#), [Polska Bibliografia Lekarska \(PBL 1979-1990\)](#), [Polska Bibliografia Lekarska \(PBL 1991-\)](#) i wielu innych. Biblioteka zapewnia dostęp do księgozbioru jak również dostęp zdalny do zasobów w wersji elektronicznej po zalogowaniu się na indywidualnym koncie studenta. Obecnie przeprowadzany jest remont budynku biblioteki, którego celem jest min. dostosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci w trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym dobrze ocenili Bibliotekę, w tym także dostępność literatury związanej z kierunkiem. Zwrócili jednak uwagę na niewystarczającą liczbę egzemplarzy publikacji do części przedmiotów, co bywa kłopotliwe przy braku terminowego zwrotu książek przez innych studentów. W związku z uwagą sugeruje się rozważenie zwiększenia liczby egzemplarzy najbardziej pożądaných podręczników wykorzystywanych w ramach kierunków lub rozważenie udostępnienia ich w formie elektronicznej.

Ocena kryterium 4.2. - w pełni

Uzasadnienie oceny - Biblioteka z bezpośrednim dostępem do księgozbioru oraz czasopism, wyposażona w komputery z dostępem do Internetu, stwarza warunki dla studentów do korzystania z licznych zbiorów zarówno z zakresu kierunku ocenianego jak i innych dziedzin.

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

Na kierunku Pielęgniarstwo metodą e- learningu wykorzystuje się do nauczania języka angielskiego. Uczelnia wprowadziła w roku akademickim 2014/2015 dodatkowe bezkontaktowe godziny nauczania języka metodą e-learning, w ilości 30 h, zarówno na studiach I stopnia (IV semestr), jak i na studiach II stopnia (III semestr).

W trakcie spotkania z Zespołem Oceniającym, studenci ocenili funkcjonujące kursy e-learningowe jako dobre. W ocenie większości studentów biorących udział w spotkaniu od strony technicznej platforma funkcjonuje dobrze.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

Ocena kryterium 5 – w pełni

Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 5

Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi, społecznemu i zawodowemu studentów.

Jednostka znacząco wspiera studentów w udziale w programie wymiany międzynarodowej i krajowej. Jednostka wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, poprzez wsparcie Akademickiego Biura Karier oraz współpracę z otoczeniem gospodarczym w ramach praktyk i zajęć praktycznych.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

Jednostka zapewnia w pełni skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów oraz publiczny dostęp do dokumentów związanych ze studiowaniem, z wyjątkiem umowy o kształcenie.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 5

1. Uczelnia zgodnie z przepisami prawa zawiera umowy ze studentami, ale nie wywiązuje się z obowiązku upublicznienia wzorca umowy na stronie internetowej, wynikającego z Art. 160a ust.6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zaleca się niezwłoczne umieszczenie jej na stronie dotyczącej rekrutacji, a także na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.
2. Zaleca się zwiększenie wymiany w ramach programu Erasmus +.
3. Zaleca się, aby w trakcie cyklicznych spotkań ze studentami kierunku przedstawiciele Uczelni bardziej precyzyjnie informowali studentów o różnych aspektach procesu kształcenia.

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

Studenci kierunku pielęgniarstwo otrzymują wsparcie dydaktyczne w kilku formach: konsultacje z nauczycielami akademickimi, odpowiedni dobór liczebności grup, indywidualizacja procesu kształcenia, karty przedmiotu, system opiekunów roku, kierownik praktyk zawodowych, cykliczne spotkania ze studentami kierunku.

Studenci najbardziej doceniają stacjonarne konsultacje z nauczycielami akademickimi. Konsultacje odbywają się także w formie elektronicznej za pomocą poczty elektronicznej, a niekiedy nawet telefonicznej. W ocenie studentów kierunku kontakt z większością kadry jest dobry.

Innym rodzajem wsparcia są sylabusy przedmiotów. Zdaniem studentów sylabusy są obszerne i z punktu widzenia oceny studenckiej, zawarte w nich informacje są wystarczające i przydatne. Sylabusy są również dostępne poprzez Elektroniczny System Obsługi Studiów (ESOS), chociaż nie wszyscy studenci biorący udział w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA byli tego świadomi. Ich zdaniem sylabusy są też dostępne dla wszystkich przedmiotów. Analiza własna potwierdza opinię przekazaną przez studentów.

Wśród pozostałych form wsparcia dydaktycznego można wymienić: opiekunów roku oraz kierowników praktyk zawodowych, a także cykliczne spotkania. W opinii studentów opiekunowie lat oraz kierownicy praktyk zawodowych dobrze funkcjonują, natomiast studenci w większości nie byli w pełni usatysfakcjonowani spotkaniami cyklicznymi. Ich zdaniem nie zawsze otrzymują pełne informacje dotyczące różnych aspektów kształcenia, w szczególności powodów wprowadzania zmian. Zaleca się, aby w trakcie spotkań ze studentami kierunku przedstawiciele Uczelni zwrócili uwagę na wspomniane wyżej problemy.

Akredytowana jednostka pomaga studentom w zdobywaniu umiejętności praktycznych poprzez organizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Do koordynacji działań z obszaru praktyk studenckich powołany jest kierownik praktyk zawodowych.

Celem pełnej kontroli i sprawnego przebiegu praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, kierownik pełni dyżury, hospituje zajęcia, organizuje spotkania studentów oraz opiekunów praktyk. Przedstawia

regulamin, ogólne zasady, miejsca i terminy odbywania praktyk oraz opiekunów. Ze spotkań sporządzane są notatki.

Studenci kierunku pozytywnie ocenili sposób funkcjonowania systemu pomocy materialnej. Strona internetowa uczelni zawiera wyczerpujące informacje dotyczące funkcjonowania systemu, w tym również jest dostępny publicznie *Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi* wraz z dodatkowymi informacjami i opisami. W trakcie spotkania z przedstawicielami samorządu studenckiego wyrażono opinię, że Uczelnia w pełni respektuje prawa samorządu w zakresie współkształtowania pomocy materialnej, co zostało też potwierdzone dokumentacją. W trakcie spotkań ze studentami, poruszyli oni kwestie niewielkiej liczby stypendiów Rektora dla najlepszych studentów, a także pewnych wątpliwości, co do punktowanych osiągnięć, przykładowo dużą wagę dla osiągnięć sportowych. W pierwszej sprawie została wyjaśniona ustawowa zasada dotycząca progu 10% studentów kierunku uprawnionych do pobierania tego świadczenia. Sugeruje się, aby w przyszłości przeanalizować wspólnie z przedstawicielami studentów wykaz punktowanych osiągnięć w stypendium Rektora dla najlepszych studentów.

Ocena spełnienia kryterium 5.1.- w pełni

Uzasadnienie oceny - Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi, społecznemu i zawodowemu studentów.

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

Zgodnie z informacjami z raportu samooceny, Uczelnia stwarza możliwość udziału studentów w wymianie międzynarodowej – program Erasmus+ oraz bierze udział w programach wymiany krajowej MOSTUM.

Zgodnie z informacjami z raportu samooceny, Uczelnia w ostatnich latach nie wysyłała studentów na zagraniczne wymiany semestralne w ramach kierunku pielęgniarstwo. Studenci kierunku stwierdzili w czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, że może wynikać to z barier administracyjnych, stwierdzili również, że słyszeli o innych osobach rezygnujących z udziału w wymianie. Uczelnia na prośbę przedstawiała wykaz jednostek naukowych, z którymi współpracuje w ramach programu Erasmus+ dla studentów kierunku pielęgniarstwo. Po analizie dokumentów, stwierdzono, że problem nie występuje przy praktykach studenckich w ramach Erasmus+, co potwierdziła osoba uczestnicząca w wyjeździe w przeszłości. Sugeruje się głębszą analizę problemu braku wyjazdów przez władze Jednostki i Uczelni.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w czasie wizytacji, Uczelnia w ostatnich latach nie wysyłała studentów kierunku pielęgniarstwo na wymiany semestralne w ramach programu wymiany krajowej MOSTUM. W trakcie spotkania z Zespołem Wizytacyjnym PKA studenci nie byli zainteresowani taką formą mobilności.

W celu wsparcia wymian zagranicznych uczelnia powołała Biuro Współpracy Zagranicznej. Zgodnie z uzyskanymi informacjami studenci w ramach kierunku nie mają zajęć z profesorami wizytującymi z zagranicy.

W ramach kierunku pielęgniarstwo odbywają się lektoraty języka angielskiego, zgodnie z Standardami kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo.

Ocena spełnienia kryterium 5.2. - znacząco

Uzasadnienie oceny - jednostka znacząco wspiera studentów w udziale w programie wymiany międzynarodowej i krajowej.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

Uczelnia skutecznie wspiera studentów i absolwentów kierunku pielęgniarstwo w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym, pomagając w zdobyciu umiejętności „poruszania” się po rynku pracy. Absolwenci kierunku szybko znajdują pracę, często w miejscach odbywania praktyk. Ze

statystyk wynika również, że część absolwentów podejmuje pracę poza granicami RP. Podczas spotkania z przedstawicielami Akademickiego Biura Karier (jednostka uczelniana, w głównej mierze odpowiedzialna za wspieranie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy) przedstawiono zakres działalności, omówiono procedury monitorowania losów absolwentów. Przedstawiono zakres działań skierowanych na podnoszenie poziomu wiedzy o rynku pracy (doradztwo zawodowe, badanie losów absolwentów). Akademickie Biuro Karier dostarcza władzom Uczelni raporty finalne opracowywane na podstawie ankiet dot. losów studentów. Ankiety przeprowadzane są rok po ukończeniu studiów, trzy lata oraz pięć, czyli zgodnie z przepisami Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, jakie obowiązywały w latach 2011-2014. Procent zwrotności ankiet wypełnianych przez absolwentów kierunku pielęgniarstwo UM w Łodzi kształtuje się na poziomie 40%, co stanowi znaczący odsetek.

Akademickie Biuro Karier posiada dużą bazę potencjalnych ofert pracy dla absolwentów kierunku pielęgniarstwo zarówno z rynku lokalnego, krajowego, jak i międzynarodowego. Na stałe współpracuje z doradcami zawodowymi, którzy uczą studentów i absolwentów jak wpływać na własny rozwój, na swoją karierę i jak aktywnie poszukiwać pracy. Szkoli w obszarze radzenia sobie podczas rozmowy kwalifikacyjnej, prowadzi warsztaty i szkolenia rozwijające umiejętności psychospołeczne, kompetencje przydatne na rynku pracy, i na co dzień w kontaktach z innymi ludźmi. Są to bez wątpienia kluczowe działania, służące skutecznemu wchodzeniu studentów na rynek pracy, jakie swoim studentom może oferować Uczelnia.

Jednostka odpowiedzialna bezpośrednio za akredytowany kierunek głównie współpracuje z potencjalnymi pracodawcami na poziomie odbywania przez studentów praktyk zawodowych w różnych jednostkach opieki zdrowotnej i jest to główne wsparcie na poziomie Wydziału, jakie jest udzielane studentom w procesie wchodzenia na rynek pracy.

W ocenie studentów kierunku pielęgniarstwo biorących udział w spotkaniu z ZO PKA zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe mają bardzo dużą wartość, w szczególności pozwalają zapoznać się ze specyfiką pracy pielęgniarki. Studenci bardzo dobrze ocenili kadrę oraz personel, z którą mają możliwość współpracy w ramach takich form zajęć. Dobrze ocenili również samą organizację praktyk jak i zajęć praktycznych w placówkach medycznych, zwracając uwagę na pozytywną zmianę dotyczącą planu zajęć.

Ocena spełnienia kryterium 5.3 - w pełni

Uzasadnienie oceny - Jednostka wspiera studentów w kontaktach z otoczeniem gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, poprzez wsparcie Akademickiego Biura Karier oraz współpracę z otoczeniem gospodarczym w ramach praktyk i zajęć praktycznych.

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi w trakcie wizytacji, na kierunku nie studiuje studentów z niepełnosprawnościami. Jednostka wspiera osoby z niepełnosprawnościami w kilku formach. Pierwszą z nich jest wsparcie oferowane przez Głównego Specjalistę ds. Osób Niepełnosprawnych. Do jego zadań należą: współpraca z instytucjami rządowymi, instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi; obsługa studentów niepełnosprawnych i przewlekle chorych; wnioskowanie o dostosowanie procesu edukacyjnego do indywidualnych potrzeb; wnioskowanie o adaptację materiałów informacyjnych i edukacyjnych; przyjmowanie, weryfikacja oraz opiniowanie wniosków o przyznanie stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych; współuczestniczenie w tworzeniu zarządzeń i regulaminów zawierających zasady korzystania przez studentów z pomocy materialnej z tytułu niepełnosprawności; przygotowanie studentów niepełnosprawnych do roli absolwenta i poradzenia sobie na rynku pracy. Studenci mają możliwość codziennych konsultacji ze specjalistami w Strefie Obsługi Studenta. Uczelnia prowadzi politykę informacyjną dotyczącą osób niepełnosprawnych za pomocą obszernej w zasoby strony internetowej.

Wsparcie studentów z niepełnosprawnością zagwarantowane jest również w załączniku do Regulaminu studiów wyższych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. Dokument zawiera regulacje dotyczące zmiany przez osobę z niepełnosprawnością formy uczestnictwa w zajęciach, formy zapisu materiału dydaktycznego, trybu uzyskiwania zaliczeń i egzaminów oraz organizacji sesji egzaminacyjnej. Są to standardowe i powszechnie spotykane usprawnienia.

Ocena spełnienia kryterium 5.4 w pełni**Uzasadnienie oceny - jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.**

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

W czasie spotkania z Zespołem Oceniającym PKA wsparcie administracyjne studiów zostało ocenione przez studentów kierunku pielęgniarstwo jako bardzo dobre. W ich opinii, obsługa studentów zapewniana przez dziekanat jest szybka i w dużej części odbywa się przy pomocy Elektronicznego Systemu Obsługi Studiów. Studenci dokonują także oceny obsługi administracyjnej poprzez elektroniczne ankiety.

Dostęp do informacji w ramach kierunku odbywa się poprzez stronę Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa przy Wydziale Nauk o Zdrowiu. Strona jest przejrzysta i czytelna, zawiera także obszernie informacje dotyczące spraw związanych z kształceniem, takich jak przykładowo informacje o terminach konsultacji władz jednostki, regulacje dotyczące praktyk zawodowych, zasady odbywania egzaminów dyplomowych, sprawy związane z opłatami.

Na podstawie analizy własnej strony internetowej Jednostki można stwierdzić, że zapewniony jest publiczny dostęp do programu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo. Na stronie są dostępne także inne dokumenty, takie jak standardy kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo oraz kierunkowe efekty kształcenia dla wizytowanego kierunku. Nie są dostępne publicznie sylabusy przedmiotów w ramach kierunku studiów, co przykładowo uniemożliwia zapoznanie się ze szczegółowymi aspektami kształcenia kandydatom na studia. Na innych stronach prowadzonych przez Uczelnię są dostępne także Regulamin studiów oraz Regulamin przyznawania pomocy materialnej.

Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie wizytacji, Uczelnia zgodnie z przepisami prawa zawiera umowy ze studentami, ale nie wywiązuje się z obowiązku upublicznienia wzorca umowy na stronie internetowej, wynikającego z Art. 160a ust.6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zaleca się niezwłoczne umieszczenie jej na stronie dotyczącej rekrutacji, a także na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.

Ocena spełnienia kryterium 5.5 w pełni**Uzasadnienie oceny - jednostka zapewnia w pełni skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów oraz publiczny dostęp do dokumentów związanych ze studium, z wyjątkiem umowy o kształcenie.**

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

Ocena spełnienia kryterium 6 – w pełni**Uzasadnienie oceny w odniesieniu do kryterium 6**

W Uczelni działa skuteczny i efektywny system zapewnienia jakości kształcenia. System ten dokonuje regularnej oceny jakości kształcenia we wszystkich obszarach mających wpływ na jakość kształcenia. Z wyników ocen wyciągane są wnioski, które stanowią podstawę planowania działań naprawczych zarówno przez Wydziałowy Zespół Doskonalenia Jakości Kształcenia jak i przez Uczelniany Zespół Jakości Kształcenia. Przepływ informacji i współpraca pomiędzy oboma Zespołami pozwala na skuteczną ocenę jakości kształcenia i wdrażanie działań naprawczych. Weryfikacji działań naprawczych dokonuje się podczas kolejnej, planowej oceny danego obszaru.

W pracach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia biorą udział studenci, doktoranci, nauczyciele akademicki oraz przedstawiciele pracodawców. Ich opinia jest bardzo istotna w świetle praktycznego profilu kształcenia na wizytowanym kierunku.

W uczelni jest zorganizowana profesjonalna obsługa wewnętrznego systemu, w tym analizy i archiwizowania danych oraz upowszechniania informacji o systemie.

Od roku akademickiego 2015/2016 w Wydziale Nauk o Zdrowiu zostanie wdrożony pilotażowy

program zarządzania procesowego jakością kształcenia. Pozwoli to na bieżącą ewaluację narzędzi stosowanych do oceny jakości kształcenia oraz samego systemu oraz planowanie i wdrażanie ewentualnych działań naprawczych. Obecnie weryfikacja skuteczności działania wszak dokonywana jest na spotkaniach UZZJK i WZZJK.

Zalecenia w odniesieniu do kryterium 6

Zaleca się rozdzielenie dokonywanej przez studentów oceny realizacji efektów kształcenia osiągniętych podczas zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich i realizowanych pod opieką zakładowego opiekuna praktyk zawodowych.

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

- 6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *
- 6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,
- 6.1.3 weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *
- 6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,
- 6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *
- 6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *
- 6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,
- 6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,
- 6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,
- 6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

Efekty kształcenia realizowane na studiach I stopnia na kierunku pielęgniarstwo zawarte są w standardach kształcenia stanowiących załącznik nr 4 do rozporządzenia MNiSW z dnia 9 maja 2012 r, w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa (Dz. U 2012, poz. 631). W przypadku studiów II stopnia, standard przewiduje 625 godz. do dyspozycji Uczelni. Efekty kształcenia realizowane w ramach tych godzin zostały sformułowane przez Uczelnię. Matryca efektów kształcenia wskazuje, na jakim przedmiocie są one osiągnięte. Każdy przedmiot opisany jest w sylabusie, którego wzór określa zarządzenie Rektora nr 65/2012 z dnia 12 lipca 2012 r. Doskonalenie programów kształcenia w aspekcie zmiany i projektowania efektów kształcenia dla dodatkowej oferty programowej jest w gestii Rady Programowej działającej na kierunku. W składzie rady są interesariusze wewnętrzni: nauczyciele akademicy i studenci oraz przedstawiciele pracodawców. Przeglądu już istniejących sylabusów, także pod kątem aktualizacji efektów kształcenia w ramach określonych prawem możliwości dokonuje się 2 razy w roku zgodnie z procedurą tworzenia i doskonalenia przewodników dydaktycznych (sylabusów). W procedurze tej wskazane są osoby odpowiedzialne, ponadto opisuje ona jak się tworzy sylabusy, kto i kiedy dokonuje przeglądów sylabusów i w jaki sposób zapisuje się dokonane zmiany w zbiorczych raportach, które trafiają do Wydziałowych Zespołów ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Obecnie wprowadza się ankiety dla pracodawców oceniające efekty kształcenia i stopień ich osiągnięcia przez absolwentów. W planach jest rozszerzenie ankiety, tak aby objęła ona również inne aspekty procesu kształcenia.

Zgodnie z przeprowadzonymi rozmowami ze studentami oraz dokumentacją, w Jednostce nie ma dobrej praktyki wcześniejszego poproszenia samorządu studenckiego o opinię na temat projektu programu studiów zgodnie z uprawnieniem wynikającym z Art. 68 ust.1 pkt.2. Zaleca się wcześniejsze przekazanie projektów samorządowi studenckiemu, w terminie pozwalającym na przygotowanie opinii.

Monitorowanie efektów prowadzone jest systematycznie i polega na analizie, ocenie i wyciąganiu wniosków. Prowadzący zajęcia ponosi odpowiedzialność za sposób realizacji zajęć umożliwiając osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Co roku studenci dokonują w ankietach oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia z poszczególnych przedmiotów. Nauczyciele akademicki na spotkaniu z ZO zwrócili uwagę na to, że zbiorcza ocena osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia dokonywana w odniesieniu do zajęć teoretycznych, zajęć praktycznych i praktyk zawodowych jest nieprawidłowa. Zajęcia teoretyczne i praktyczne prowadzone są przez nauczyciela akademickiego, natomiast praktyki zawodowe realizowane są pod opieką pielęgniarki czyli zakładowego opiekuna praktyk, zatrudnionej w jednostce, z którą uczelnia ma podpisaną umowę na prowadzenie praktyk zawodowych. Nauczyciele akademicki nie mają wpływu na jakość pracy zakładowych opiekunów praktyk zawodowych, natomiast łączna ocena czyni ich za to odpowiedzialnymi. Zaleca się zatem rozdzielenie oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia na zajęcia realizowane przez nauczyciela akademickiego i zakładowego opiekuna praktyk.

WZZJK dokonuje analizy okresowych przeglądów realizacji efektów kształcenia prowadząc hospitacje nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli młodych stażem oraz słabo ocenianych przez studentów, dokonując analizy struktury ocen cząstkowych z zaliczeń, ocen semestralnych i rocznych, dzienników praktyk, kart zaliczeń umiejętności metodą OSCE, analizy odsiewu, liczby egzaminów zdawanych przez studentów w II terminie, itp.

WZZJK dokonuje także weryfikacji prac licencjackich i magisterskich co dwa lata. Ocenie podlegają 3 losowo wybrane prace licencjackie i 3 losowo wybrane prace magisterskie. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami kształcenia ustalonymi dla kierunku pielęgniarstwo. Monitoring stopnia osiągniętych efektów prowadzony jest także przez Akademickie Biuro Karier. Odbywa się po trzech i pięciu latach (oraz dodatkowo po roku) od daty ukończenia studiów.

Sprawozdania z procedury monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia trafiają do WZZJK, podlegają analizie, po czym opracowuje się propozycje działań naprawczych. Skuteczność działań naprawczych weryfikowana jest w kolejnej ocenie.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na każdym etapie kształcenia.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu są określane w przewodniku/sylabusie, który jest umieszczany w wersji elektronicznej na stronie UM 7 dni przed rozpoczęciem semestru. Do zaliczenia przedmiotu konieczne jest osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektu zdefiniowanego odnoszącego się do wiedzy i umiejętności dla danego przedmiotu we wszystkich rodzajach zajęć stosuje się różne metody takie jak np. sprawdziany, kolokwia, opisy studiów przypadków, esej, samoocena studenta, różne formy aktywności na zajęciach, obserwacja umiejętności praktycznych studenta, zadania wykonywane indywidualnie i zbiorowo. Weryfikacja umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się przede wszystkim na zajęciach praktycznych i praktyce zawodowej. Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk zawiera Regulamin zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, po uaktualnieniu przyjęty przez RWNoZ na posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2014 r. Weryfikacja kompetencji społecznych odbywa się między innymi poprzez ocenę zaangażowania w pracę, w dyskusję, w wykonywanie zadań, postaw, jakie reprezentuje student w życiu zawodowym i społecznym, współdziałania w grupie, aktywności na zajęciach, motywacji do działania, umiejętności dokonywania wyborów, podejścia do samokształcenia.

Końcowa weryfikacja efektów kształcenia z zakresu wiedzy i umiejętności pielęgniarzkich odbywa się w formie egzaminu dyplomowego, który składa się z części teoretycznej i praktycznej. Zasady dyplomowania określone są w Regulaminie Egzaminów Dyplomowych przyjętych przez RWNoZ na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2013 r.

Praktyczny egzamin dyplomowy od roku akademickiego 2015/2016 przeprowadzany będzie metodą OSCE, co zostało przyjęte na posiedzeniu RWNoZ w dniu 18 listopada 2014 r.

W celu weryfikacji samodzielności napisanej pracy dyplomowej, każda praca sprawdzana jest przez promotora oraz recenzenta pod kątem ewentualnego naruszenia praw autorskich, a także w ramach programu antyplagiatowego „Plagiat.pl”.

Weryfikacja zasadności doboru metody weryfikacji do poszczególnych efektów kształcenia dokonywana jest w trakcie okresowych przeglądów przewodników/sylabusów.

Studenci mają możliwość włączenia się w kształtowanie procesu weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia poprzez wpływanie na regulamin studiów, poprzez swoich przedstawicieli w samorządzie studenckim poprzez uprawnienia wynikające z ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym, takie jak konieczność zaakceptowania regulaminu przez uczelniany organ samorządu. W ocenie studentów jak i przedstawicieli samorządu studenckiego system weryfikacji funkcjonuje dobrze.

Potwierdzanie efektów kształcenia zdobytych poza formalnym systemem kształcenia nie dotyczy kierunku Pielęgniarstwo z uwagi na fakt, że jest to kierunek regulowany.

Cykliczne monitorowanie losów Absolwentów UM w Łodzi, prowadzi Akademickie Biuro Karier. Badania te mają na celu wskazanie mocnych i słabych stron oferty dydaktycznej UM oraz uwarunkowań podjęcia lub niepodjęcia zatrudnienia przez Absolwentów Uczelni. Dodatkowo monitoring obejmuje ocenę poziomu zdobytych efektów kształcenia oraz ocenę satysfakcji Absolwentów z decyzji o podjęciu nauki w UM. Formą zbierania danych są anonimowe kwestionariusze dla absolwentów Oddziału zamieszczone na stronie internetowej Akademickiego Biura Karier UM. WZZJK analizuje wyniki monitorowania losów absolwentów. Analiza uzyskanych danych pozwala weryfikować stopień realizacji efektów kształcenia głównie w zakresie umiejętności i kompetencji, a w mniejszym stopniu wiedzy. Wynikiem analizy jest propozycja wprowadzenia zmian w realizację efektów kształcenia, w programach i planach kształcenia tak, aby podnieść jakość kształcenia w Uczelni oraz dostosować programy studiów do wymagań rynku pracy i zwiększenia konkurencyjności UM w Łodzi na rynku edukacyjnym.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji i przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, stwierdzono, że wyniki monitorowania losów zawodowych absolwentów nie są upubliczniane dla interesariuszy wewnętrznych, przykładowo studentów. Sugeruje się, aby zagregowane i uogólnione wyniki były dostępne na stronie uczelni lub systemie informatycznym. Studenci kierunku pielęgniarstwo biorący udział w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA byli częściowo świadomi istnienia monitoringu. Nie widzieli jednak potrzeby zapoznawania się z tymi informacjami.

Polityka kadrowa prowadzona w UM w Łodzi jest następstwem opracowanej przez Uczelnię wizji, misji oraz strategii kadrowej i nastawiona jest na jak najlepszy dobór kadry. Obejmowanie stanowisk ma miejsce w efekcie przeprowadzonego konkursu.

Nauczyciele akademicy są oceniani zgodnie z zapisem w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym. Arkusz oceny, wprowadzony zarządzeniem Rektora i obowiązujący w całej Uczelni jest znany pracownikom, obejmuje także ocenę pracownika dokonaną przez studentów w anonimowej ankiecie oraz wyniki hospitacji prowadzonych przez niego zajęć. Ocena nauczycieli odbywa się zgodnie z Regulaminem Komisji Oceniających nauczycieli akademickich UM w Łodzi (Zarządzenie nr 36/2014 z dnia 26 maja 2014).

Studenci biorący udział w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA wiedzieli o wykorzystaniu wyników ankiet studenckich przez władze Jednostki, przykładowo podczas podejmowanych z nauczycielami rozmów.

Hospitacje zajęć prowadzone są w oparciu o Regulamin hospitacji zajęć dydaktycznych w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi wprowadzonym zarządzeniem Rektora nr 94/2012 z dnia 30 października 2012 r. Opracowania zbiorczego wyników hospitacji oraz sformułowania propozycji działań naprawczych dokonuje WZZJK.

Nauczyciele akademicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z **Uchwałą nr 434/ 2015** z dnia 24 września 2015 r. Senatu UM w Łodzi w sprawie zmiany uchwały nr 308/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r. Senatu UM w Łodzi wprowadzono także anonimową ankietę, w której studenci i doktoranci oceniają pracowników administracyjnych związanych z bezpośrednią obsługą studentów i doktorantów, jako jednego z elementów oceny jakości kształcenia w UM w Łodzi. Ankieta jest anonimowa on-line dostępna w Wirtualnej Uczelni w UM w Łodzi. Prowadzona polityka kadrowa umożliwia stosowny dobór kadry a także motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych i naukowych.

Oceny nauczycieli akademickich dokonywane przez studentów w anonimowej ankiecie wykorzystywane są w okresowej cenie nauczycieli, i tym samym brane są pod uwagę podczas planowania awansów i kreowania polityki kadrowej. Ankiety studenckie są prowadzone zgodnie z **Uchwałą nr 432/2015** z dnia 24 września 2015r. w sprawie zmiany uchwały nr 155/2013 z dnia 20 czerwca 2013 r. Senatu UM w Łodzi w sprawie zatwierdzenia trybu przeprowadzenia anonimowej ankiety ogólnouczelnianej dla studentów UM w Łodzi oraz Zarządzeniem nr 18/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie obowiązku przeprowadzania badań ankietowych wśród studentów i doktorantów po zakończeniu każdego cyklu zajęć dydaktycznych zmieniającego zarządzenie nr 92/2012 w tej samej sprawie. Badanie przeprowadza się za pomocą ankiety ogólnouczelnianej on-line. Ankieta jest anonimowa i jest dostępna w Wirtualnej Uczelni. Raport końcowy przygotowuje Specjalista ds. Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i udostępnia władzom Uczelni, a w części (w odpowiednim zakresie) władzom Wydziału oraz kierownikowi danej jednostki międzywydziałowej lub ogólnouczelnianej. Poszczególni nauczyciele mają zapewniony dostęp do własnej oceny. Zasady udostępniania danych z ankiety reguluje Zarządzenie Rektora UM w Łodzi nr 18/2014 z dnia 11 marca 2014 r. wprowadzające zmiany do Zarządzenia 53/2013 z dnia 5 sierpnia 2013 r. WZZJK w Oddziale Pielęgniarstwa i Położnictwa każdego roku dokonuje szczegółowej analizy końcowych raportów, wyciągając właściwe wnioski, które stanowią podstawę planowania przez WZZJK działań naprawczych wykorzystywanych do polepszenia jakości kształcenia.

Uchwałą Senatu nr 433/2015 z dnia 24 września 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr 210/2013 z dnia 28 lipca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia trybu przeprowadzania anonimowej ankiety ogólnouczelnianej dla doktorantów Uniwersytetu Medycznego w Łodzi wprowadzono ankietowanie doktorantów dotyczące oceny zajęć i nauczycieli akademickich.

W Uczelni prowadzi się także ankietowanie studentów i doktorantów oceniające jakość pracy pracowników administracji związanych bezpośrednio z obsługą studentów i doktorantów (Uchwała Senatu UM w Łodzi nr 434/2015 z dnia 24 września 2015 r. zamieniająca uchwałę nr 308/2014 z dnia 26 czerwca 2014 r.)

Ocena zasobów materialnych, w tym pomocy dydaktycznych dokonywana jest w sposób ciągły. Poszczególni nauczyciele akademicy zgłaszają potrzeby do kierowników jednostek prowadzących poszczególne zajęcia, a w kolejności zgłoszenie to trafia do Dziekana. Potrzeby są realizowane w miarę potrzeb. Uwagi do infrastruktury mogą także zgłaszać studenci za pośrednictwem opiekunów lat lub mogą także w tym celu wykorzystywać skrzynki jakości, do których mogą anonimowo zgłaszać problemy bezpośrednio do zespołów odpowiedzialnych za system zapewnienia jakości w Uczelni.

W Uczelni istnieje kompleksowy system ewidencji sal wykładowych i seminaryjnych obejmujący także wyposażenie tych sal. Raporty dotyczące ogólnie dostępnych w uczelni sal wykładowych i seminaryjnych sporządzane są przez Biuro Obsługi Studentów i przekazywane są do UZZJK. UZZJK planuje w oparciu o raport działania naprawcze, których skuteczność sprawdzana jest podczas kolejnego przeglądu sal.

Zasady przyznawania pomocy materialnej studentom i doktorantom określa Regulamin przyznawania pomocy materialnej dla studentów UM w Łodzi, który stanowi Zarządzenie Nr 36/2015 z dnia 11 czerwca 2015 w sprawie zmiany zarządzenia nr 68/2014 z dnia 29 września 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla studentów UM w Łodzi, z załącznikami dostępnymi na stronie internetowej (<http://pomocmaterialna.umed.pl>) oraz [Zarządzenie Nr 37/2015 z dnia 11 czerwca 2015](#) w sprawie zmiany zarządzenia nr 69/2014 z dnia 29 września

2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu przyznawania pomocy materialnej dla doktorantów UM w Łodzi, z załącznikami dostępnymi na stronie Internetowej (<http://pomocmaterialna.umed.pl>). Zdaniem studentów kierunku pielęgniarstwo w Uczelni funkcjonują sprawne systemy wsparcia materialnego (stypendia) oraz administracyjnego (elektroniczny system obsługi studiów).

Wyniki ankiet studenckich analizowane są przez zespół socjologów zatrudnionych w UM w Łodzi. Wyniki są przedstawiane w formie dwóch rodzajów raportów: szczegółowego zawierającego dane osobowe nauczycieli prowadzących zajęcia i oceny tych zajęć oraz raport zbiorczy. Zasady udostępniania tych danych reguluje wspomniane powyżej zarządzenie Rektora UM w Łodzi (nr 18/2014 z dnia 11 marca 2014 r. wprowadzające zmiany do Zarządzenia 53/2013 z dnia 5 sierpnia 2013 r.).

Szczegółowej analizy dokumentów dotyczących wszjk w WNoZ dokonuje WZZJK. Wnioski z tej analizy zawarte są w rocznym sprawozdaniu. Sprawozdania przekazywane są Zgodnie z Uchwałą nr 431/2015 z dnia 24 września 2015r. są Dziekanowi oraz przewodniczącemu Wydziałowego Zespołu i Uczelnianemu Zespołowi na ręce Specjalisty ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Skuteczność zaproponowanych działań naprawczych sprawdzana jest w kolejnym roku podczas stosowanych rutynowo działań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia.

Dział rekrutacji i kształcenia koordynuje i archiwizuje dane dotyczące wszjk.

Zgodnie z Regulaminem studiów w UM w Łodzi i Uchwałą nr 385/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 Senatu, w UM w Łodzi działa elektroniczny system obsługi studenta (ESOS), w którym umieszczone są informacje związane z działalnością UM oraz informacje dotyczące toku studiów. W ramach ESOS student ma dostęp do indywidualnego konta poczty elektronicznej oraz indeksu elektronicznego, planu zajęć, grupy do której został przypisany, ocen, sylabusów/przewodników przedmiotu i informacji zamieszczanych przez wykładowców (np. o dyżurach, terminach egzaminów itp.) dotyczących tylko danej osoby. Dostęp studenta do ESOS chroniony jest indywidualnym identyfikatorem oraz hasłem dostępu przekazywanym przez pracownika Dziekanatu.

Oddział Pielęgniarstwa i Położnictwa przez stronę internetową (<http://pielęgniarstwo.umed.pl/>) zapewnia też studentom ogólny dostęp do informacji związanych z procesem kształcenia, planów zajęć, dotyczących zmian w organizacji zajęć dydaktycznych oraz do baz danych zawierających: harmonogramy sesji egzaminacyjnej i zajęć w danym semestrze/roku, nazwiska osób prowadzących/kierowników przedmiotów poszczególnych przedmiotów, materiałów dydaktycznych, dokumentów do pobrania. Dane zawarte na stronie Internetowej Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa są systematycznie aktualizowane. Zasady przepływu informacji uwzględniają przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników zawartych w przepisach prawa.

W Dziekanacie dostępna jest wersja papierowa kart okresowych osiągnięć studenta, protokołów zaliczeniowych/egzaminacyjnych, dyplomów i suplementów do dyplomu, sprawozdań itp.

Ocena spełnienia kryterium 6.1 – w pełni

Uzasadnienie oceny - w Uczelni działa skuteczny i efektywny system zapewnienia jakości kształcenia. System ten dokonuje regularnej oceny jakości kształcenia we wszystkich obszarach mających wpływ na jakość kształcenia.

W pracach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia biorą udział studenci, doktoranci, nauczyciele akademicy oraz przedstawiciele pracodawców.

W uczelni jest zorganizowana profesjonalna obsługa wewnętrznego systemu, w tym analizy i archiwizowania danych oraz upowszechniania informacji o systemie.

Od roku akademickiego 2015/2016 w Wydziale Nauk o Zdrowiu zostanie wdrożony pilotażowy program zarządzania procesowego jakością kształcenia.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

Ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dokonywana jest regularnie podczas spotkań WZZJK i UZZJK. Nie są określone specyficzne procedury, ale działania mają charakter bieżący.

W UM w Łodzi planowane jest wprowadzenie zarządzania procesowego systemem zapewnienia jakości kształcenia. Od tego roku akademickiego system ten pilotażowo zostanie wprowadzony na WNoZ, a w roku 2016/2017 planowane jest wdrożenie na całym Uniwersytecie. Zarządzanie procesowe będzie dotyczyło wszystkich aspektów zarządzania jakością, w tym powoływania i zmiany składu UZZJK i WZZJK, planowania i weryfikacji realizacji poszczególnych zadań dotyczących jakości kształcenia, w tym hospitacji zajęć oraz umożliwi bieżącą analizę wyników związanych z jakością kształcenia. Wprowadzenie systemu umożliwi także bieżącą ocenę stopnia realizacji zadania przydzielonego konkretnej osobie lub zespołowi, usprawni przepływ informacji i umożliwi bieżące siedzenie wyników badania poszczególnych obszarów związanych z jakością. Platforma informatyczna obsługująca system pozwala na dołączanie do niego dokumentów.

Wprowadzenie zarządzania procesowego pozwoli w pełni na bieżącą weryfikację skuteczności narzędzi stosowanych we wszjk jak i samego systemu.

Ocena spełnienia kryterium 6.1 – w pełni

Uzasadnienie oceny - Ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dokonywana jest regularnie podczas spotkań WZZJK i UZZJK.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Uczelnia prawidłowo zidentyfikowała swoje mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia. Jako mocne strony Uczelnia wskazała wysoki poziom kształcenia, a także dobrą bazę do nauczania teoretycznego i praktycznego. W przypadku kształcenia praktycznego ZO zwraca uwagę na konieczność stałego uzupełniania i unowocześniania wyposażenia pracowni umiejętności. Cel ten może zostać zrealizowany w efekcie uruchomienia Centrum Symulacji Medycznych, co uczelnia prawidłowo wskazała jako „szanse”. Wśród słabych stron wskazano przede wszystkim słabą znajomość języka angielskiego wśród kadry akademickiej. Podczas wizytacji nie stwierdzono, aby Uczelnia podjęła działania mające na celu poprawienie działania w zakresie słabych stron, np. zorganizowanie kursów języka angielskiego dla nauczycieli akademickich. Jako zagrożenia wskazano czynniki, na które uczelnia nie ma bezpośredniego wpływu: zmniejszenie dotacji dla szkolnictwa wyższego, duża liczba niepublicznych uczelni kształcących na kierunku pielęgniarstwo oraz niż demograficzny.

W opinii ZO Uczelnia nie wskazała jako mocnej strony bardzo dobrze zorganizowanego wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz opracowanego systemu zarządzania procesowego jakością kształcenia.

Zalecenia

1. Zaleca się rozdzielenie dokonywanej przez studentów oceny realizacji efektów kształcenia osiągniętych podczas zajęć realizowanych przez nauczycieli akademickich i realizowanych pod opieką zakładowego opiekuna praktyk zawodowych.
2. Zaleca się zweryfikowanie obsady niektórych przedmiotów:
3. Pielęgniarstwo psychiatryczne – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa internistycznego oraz magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa zachowawczego
4. Promocja zdrowia i Podstawowa opieka zdrowotna – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa psychiatrycznego
5. Pielęgniarstwo neurologiczne – zajęcia prowadzi magister pielęgniarstwa posiadająca specjalizację z Pielęgniarstwa epidemiologicznego

6. Ponadto zaleca się weryfikację obsady części zajęć praktycznych, których prowadzenie powierzono lekarzom, co jest niezgodne z obowiązującymi przepisami prawnymi, które do tych zajęć przewidują nauczycieli z prawem wykonania zawodu pielęgniarki (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r).
7. Zaleca się uregulowanie spraw związanych z ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej oraz uprawnieniami do świadczenia usług medycznych podczas wykonywania funkcji nauczyciela akademickiego w trakcie zajęć praktycznych realizowanych w jednostkach ochrony zdrowia „przy łóżku pacjenta”.
8. Zaleca się zwiększenie liczby egzemplarzy najczęściej wypożyczanych pozycji wskazanych w sylabusach przedmiotów jako obowiązkowe.
9. Uczelnia zgodnie z przepisami prawa zawiera umowy ze studentami, ale nie wywiązuje się z obowiązku upublicznienia wzorca umowy na stronie internetowej, wynikającego z Art. 160a ust.6 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Zaleca się niezwłoczne umieszczenie jej na stronie dotyczącej rekrutacji, a także na stronie Oddziału Pielęgniarstwa i Położnictwa.
10. Zaleca się zwiększenie wymiany w ramach programu Erasmus +.
11. Zaleca się, aby w trakcie cyklicznych spotkań ze studentami kierunkowi przedstawiciele Uczelni bardziej precyzyjnie informowali studentów o różnych aspektach procesu kształcenia.

Dobre praktyki

1. Wdrożenie systemu zarządzania procesowego wewnętrznym systemem zapewnienia jakości kształcenia. Zarządzanie procesowe umożliwia systematyczne planowanie oraz bieżącą ocenę stopnia realizacji zadań przydzielonych konkretnej osobie lub zespołowi, usprawnia przepływ informacji i umożliwia bieżące siedzenie wyników badania poszczególnych obszarów związanych z jakością. Wprowadzenie zarządzania procesowego pozwala na bieżącą weryfikację skuteczności narzędzi stosowanych we wszjk jak i samego systemu.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek